Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 266. sz. 1943. november 24 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Kievnél újabb német előnyomulás, Gomeltől délnyugatra fokozódó ellenséges nyomás

Berlint súlyos légitámadás érte, a légvédelem 29 bombázót lelőtt — Megsemmisült a berlini finn követség épülete is — Papent december elejére várják vissza Ankarába

Benes Moszkvába érkezett a cseh-orosz szerződés aláírására

A román kormány elhatározta Bukarest és néhány nagyobb román város fokozatos kiürítését

A keleti fronton támadások és ellentámadások váltják egymást. A szovjet július 10 óta folytatja offenzíváját. Az azóta eltelt 4 és fél hónap szakadatlan harcaiban kétségtelenül nagy veszteségeket szenvedett anyagban és emberben. Most már aztán nagy kérdés, hogy meddig bírja erővel.

Törökországban feszült figyelemmel kísérik a fejleményeket. Erkilet nyugalmazott tábornok katonai helyzetjelentésében a keleti front helyzetéről azt írja, hogy a szovjet teljesítőképességének végső határára érkezett, mégpedig úgy a mozgósíthatóság, mint a szervezés és támadó erő tekintetében. Szerinte az a hír, hogy az oroszok még egy-két millió főt kitevő, a téli hadjáratra pompásan felszerelt hadsereggel rendelkeznek, hogy a kimerült csapatokat felváltsák, valószínűtlen.

A HADIHELYZET

A mult napok óta lényegesen nem változott keleten. A harcok súlypontja még mindig Kiev területe, ahol a német ellentámadás a makacs szovjet ellenállás mellett is előbbrehaladt.

A főharcok színhelyén, Kiev körül a németek újabb területet nyertek, a szovjet makacs ellenállása és a tartósan kedvezőtlen időjárás ellenére is — írja a Német TI. A Kievtől nyugatra fekvő területen lezajlott német ellentámadások azt bizonyítják, hogy a német hadvezetőség itt nemcsak teret kíván nyerni, hanem arra törekszik, hogy minél nagyobb ellenséges erőket kössön le. Ez a törekvés eddig teljes sikerrel járt. Mannstein hadosztályai az ellenséges támadások elhárítása után töretlen harci erővel indultak újabb rohamra és egy mélyebben tagozott ellenséges védelmi rendszert törtek át, jelenleg tovább nyomulnak előre és közben nagyszámú községet foglaltak vissza.

A német ellentámadásokat a szovjet hadvezetőség továbbra is Gomel térségében kifejtett vállalkozásokkal próbálja ellensúlyozni. Gomeltől délnyugatra a túlerőben levő ellenséges nyomás elől hátrább fekvő állásokba vonultak a német csapatok. Gomeltől északra viszont meghiúsultak a szovjet támadásai.

AZ OLASZ HARCTÉREN

is vége az eddigi eseménytelenségnek. Montgomery hétfő reggel óta offenzívába vezényelte a 8. brit hadsereg kötelékeit és a harcok a Sangro völgyében azóta megszakítás nélkül rendkívüli elkeseredettséggel folynak. A legnagyobb harci tapasztalattal rendelkező angol kötelékek ostromolják a Wittinghof vezérezredes vezérlete alatt álló 10. német hadsereg állásait. Német részről a brit támadások visszaverését jelentik, az angol jelentések néhány kilométeres előnyomulást közölnek.

A LÉGI HÁBORÚ

újra nagy méretekben folytatódik. Hétfő este Berlint súlyos légi támadás érte s a Német Távirati Iroda jelentése nem titkolja, hogy hatalmas károk keletkeztek. Az angolok újabb taktikájuknak megfelelően a sűrű felhők védelme alatt jutottak a birodalmi főváros fölé, rendkívül nagy bombateherrel, légi aknákat, romboló, gyujtó és foszforos bombákat dobtak le. A légvédelem a sűrű felhőzet miatt nem érvényesülhetett úgy mint máskor, de még így is 29 bombázót lelőttek.

TÖRÖKORSZÁG

ama állásfoglalása felől, hogy nem avatkozik be a háborúba, most már nincs kétség.

Menemendzsoglu török külügyminiszter Istanbulban a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a kairói megbeszélésekről és a török külpolitikáról a közelmultban kiadott közleményhez semmi hozzáfűznivalója nincs. Figyelmezteti a közvéleményt, hogy ne higyjen a külföldi propaganda által terjesztett híreknek.

A török főváros politikai köreinek véleménye szerint Papen német nagykövetet, ki jelentéstételre Németországba utazott, december elejére várják vissza Ankarába.

Moszkvai jelentés közli, hogy a „Háború és a munkásosztály" című folyóirat foglalkozik a török semlegességi politikával, amely a lap szerint az 1940. évi katonai események után a Németországhoz való közeledés szakaszába lépett és a Németországgal kötött egyezményben jutott kifejezésre négy nappal a keleti arcvonal harcainak megindulása előtt és megnyilvánult az ankarai merényletperben. A lap a továbbiakban azt állítja, hogy a török semlegességi politika a németeknek kedvez a Balkán-szárny megóvásával és lehetővé teszi, hogy a németek erőket ne forgácsolják szét. A szovjet lap nem tagadja azonban, hogy annakidején a török semlegesség a szövetségesek szempontjából is szerepet játszott, mert elzária az utat Egyiptom és Irán felé. Az 1942. évi események óta azonban a török semlegesség az ellenfélnek kedvez, mert lehetővé teszi, hogy a Balkánon csupán korlátozott mennyiségű csapatot tartsanak és a főerő továbbra is keleten maradhasson. A semlegesség feladásával a háború vége meggyorsítható. A szovjet folyóirat megjegyzi végül hogy természetesen Törökország ügye saját külpolitikáját irányítani.

Sadak török képviselő az „Aksam"-ban határozott állást foglal azok ellen a kül- és belföldön még mindig nem teljesen elült híresztelésekkel szemben, amelyek szerint Törökország külpolitikájában változás állott volna be.

Leszögezi, hogy Törökország külpolitikája és Törökország külpolitikai döntései ma pontosan ugyanazok és a jövőben is teljesen azonosak maradnak azokkal, amelyeket Törökország a háború kitörésekor hozott.

BENES

volt „csehszlovák" elnök — mint a londoni lapok jelentik — Moszkvába érkezett, hogy ott aláírja „Csehszlovákia" és a Szovjet-Unió húszéves szövetségi szerződését.

A londoni „Daily Telegraph" Benesnek moszkvai utazásával kapcsolatosan ezeket írja: „Benes utazásának célja cseh-orosz szövetségi szerződés aláírása az 1941. évi szerződés alapján. Ez a megállapodás húsz évre terjed és Németország, valamint „vazallus" államai elleni védelmi szövetség jellegével bír. Az angol lap szerint a szerződés olyan záradékot tartalmaz, amely Lengyelországnak és más szomszéd államainak is lehetővé teszi, hogy hasonló feltételekkel csatlakozzanak a szövetségi megállapodáshoz. A lap szerint Benes mindent megtesz arra is, hogy ennek a záradéknak alapján megoldást találjon a Lengyelország és Szovjet-Unió közötti viszályban, egyidejüleg pedig, hogy megértést és bizalmat keltsen a kis államok, mint pl. Lengyelország, Csehszlovákia, Ausztria és más csoportok föderációja iránt."

Igy szól a londoni lap fejtegetése, de az bizonyosnak látszik, hogy Benes elképzelései nem nagyon alkalmasak a bizalomkeltésre.

A JAPÁN-ANGOLSZÁSZ HÁBORÚ

új fejezetekbe jutott. A Gilbert szigetcsoport elleni amerikai támadás egyre nagyobb arányokat ölt. Az amerikai flotta három szigeten matrózcsapatokat és szárazföldi kötelékeket tett partra. Valószínűleg megtámadják a Marshall szigetcsoportot.

Japán hivatalos jelentés szerint a Gilbert szigeteknél egy amerikai repülőgéphordozó elsüllyedt, három súlyosan megsérült. A japánok 103 repülőgépet lelőttek.

A HÁRMAS ÉRTEKEZLETRŐL

a sokféle ellentétes híresztelések után most már olyan hírek érkeznek, hogy a hónapok óta tervezett értekezlet mégis meglesz. Londoni jelentés szerint bizonyítottnak látszik, hogy Roosevelt, Churchill és Sztalin későbbi időpontra tervezett találkozására valóban a legrövidebb időn belül kerül sor.

A svéd „Svenska Dagbladet" londoni tudósítójának véleménye szerint az alsóház új ülésszaka, amely ezen a héten kezdődik, igen élénknek ígérkezik, mert sok fontos és vitás kérdés szerepel napirenden. Feltűnő, hogy Churchill maga nem lesz jelen s helyettesére, Attleere bízza a legfontosabb kérdések megválaszolását. Ilyen kérdés többek között a dodekanezoszi szigetek elvesztése. Churchill távolmaradásával kapcsolatban újabb tápot kaptak azok a hírek, hogy küszöbön áll Roosevelt, Churchill és Sztalin találkozása. Roosevelt és Sztalin jelenlegi tartózkodási helye bizonytalan és nem tartják kizártnak, hogy ők is készülnek már a hármas találkozóra.

A LIBANONI VÁLSÁG

jelentékeny mértékben enyhült. A libanoni köztársaság elnöke, valamint a kormány három tagja, akiket a brit és amerikai beavatkozás következtében, valamint Catroux tábornok tárgyalásainak eredményeként szabadlábra helyeztek, tegnap délután Beirutba érkeztek, ahol a lakosság lelkes tüntetést rendezett mellettük. Az elnök megérkezése után beszédet intézett a néphez s kijelentette, hogy az ország függetlensége nem forog veszélyben. A beiruti középületekre ez alkalommal tűzték ki először a független Libanon zászlaját. Londonban hozzáfűzik ehhez a jelentéshez, hogy ez csak az első lépés a végleges megbékítés felé, de helyre kell állítani a teljes alkotmányos életet Libanonban.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Kercstől északkeletre meghiúsultak az ellenség ismételt előretörései.

A nikopoli hídfőnél és a nagy Dnyeper-kanyarulatban az ellenség minden áttörési kísérletét visszavertük, néhány betörést pedig azonnali ellentámadásokkal megtisztítottunk, vagy elreteszeltünk. Egy betörési helyen, amely körül még mindig heves harcok folynak, egy német páncélos harci csoport mintegy 100 ellenséges támadó páncélos közül 82-t megsemmisített. A hétfői harcokban ebben a térségben összesen 146 szovjet páncélost löttünk szét.

Cserkaszinál az állásainkba betört szovjet erőket elszánt ellentámadással megint visszavetettük.

Kievtől nyugatra az ellenség elkeseredett ellenállást fejtett ki ellentámadásunkkal szemben. Az ellenség sűrű ellentámadásai után hadosztályaink újra támadásra indultak. Áttörtek egy mélyen tagozott ellenséges védelmi rendszert és megsemmisítettek két ellenséges ezredet.

Gomeltől délnyugatra csapataink egyes szakaszokon a túlerőben levő ellenséges nyomás elől hátrább fekvő állásokba vontuk vissza. A várostól északra az ismételten rohamozó szovjet csapatok ellen vívott súlyos harcok teljes német elhárítással végződtek.

Kricsev térségében heves harcok folynak egy betört ellenséges harci csoporttal.

Szmolenszktől nyugatra a Henrici vezérezredes főparancsnoksága és a Völcker gyalogsági tábornok vezetése alatt álló szileziai 18. páncélgránátos hadosztály, a wür-

FONTOS TUDNIVALÓK

Hirdetmény a juhok és birkák téli legeltetési díjának újabb megállapítása tárgyában. — (7).

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

temberg-badeni 25. páncélgránátos hadosztály, a würtemberg-badeni 78. rohamhadosztály, az első gépesített SS gyalogos hadosztály és a 18. légvédelmi hadosztálynak a földi harcokban alkalmazott részei a szmolenszki gépkocsiút mentén vívott hétnapos 3. csatában kimagasló elhárítást vívtak ki, a szovjet 34 lövészhadosztálya és 6 páncélos dandárja rohamozta itt hiába a német elhárító állásokat és példátlan ember- és anyagveszteségeket szenvedtek.

Vitebszktől keletre a neveli betörési térségben meghiúsultak a szovjet csapatok egyes helyi betörései.

Neveltől északnyugatra dél felé visszavetettük az ellenséget.

Dél-Olaszországban az ellenség a balszárny legszélén nagy erőkkel támadta a Sangro-folyótól északra levő állásainkat. Sok heves támadást visszavetettünk, egy helyi betörést elreteszeltünk.

Lerosz ellenséges tengeri erőd feltételnélküli megadása után most Szamosz szigetének legénysége is letette a fegyvert. Német csapatok szálltak partra a szigeten. A brit és Badoglio-párti csapatokból álló helyőrség egy része az utóbbi napokban semleges külföldi országokba menekült. A mintegy 6000 főből álló csapatot, amelyet a hadosztály parancsnoka elhagyott partraszálló kötelékeink most fegyverzik le.

Brit bombavető kötelékek hétfőn az esti órákban súlyos terrortámadásokat intéztek a birodalmi főváros ellen. A ledobott számos robbanó és gyujtóbomba pusztítást okozott több városrészben, a pótolhatatlan műemlékek egész sora semmisült meg, a lakosság veszteséget szenvedett.

Más ellenséges repülőgépkötelékek a Rajnavidék egyik helységét támadták. A légvédelem eddigi megállapítása szerint a rendkívül nehéz elhárítás ellenére **29 ellenséges bombavetőt lőttek le.** (MTI.)

Jelentések a Berlin elleni légitámadásról

Berlin, november 23. A hétfő esti órákban **az angol légi erő rendkívül súlyos támadást intézett Berlin ellen.** Hivatalos híradások közlik, hogy **különösen a munkásnegyedekben a lakosságot súlyos veszteségek érték. Ezenkívül épületekben, közöttük a diplomáciai képviseletek hivatalos épületeiben is súlyos károk történtek.** Végül azt is megállapítják, hogy történelmi épületek egész sora rongálódott meg vagy pusztult el.

Berlin, november 23. (Német Távirati Iroda.) A légvédelem, noha az időjárás kedvezőtlen volt, elszántan szállt szembe az angol terrorbombázókkal, amelyek november 22-én este Németország területe felett berepültek. Az angol repülőgépek állandó támadás célpontjai voltak, különösen Berlin nagykiterjedésű városnegyedei felett, ahol az angol bombázókat a légvédelmi ágyúk lövedékeinek zapora fogadta. Az elpusztított repülőgépek nagyrésze négymotoros bombázó volt. Eddig csak Berlin környékén 15 lelőtt bombázó roncsait találták meg. A lelőtt ellenséges bombázók száma állandóan növekedik. (MTI.)

Berlinből jelenti az MTI: A hétfőn éjjel Berlin ellen elkövetett légi támadás alatt Berlin lakossága példás fegyelmezettséget tanusított. Az időjárás rendkívül kedvezett a támadásnak. A beborult ég a védekezést nagyon megnehezítette, szinte teljesen lehetetlenné tette. Az angolok aknákat, robbantó, gyujtó- és foszforos bombákat dobtak le és mint eddig minden támadásnál, ezúttal is számos kulturális értékű épület pusztult el. A birodalmi külügyminisztériumban a támadást politikai szempontból világítják meg. Hangsúlyozzák a berlini lakosságnak magatartását és azt, hogy a lakosságot csak egy gondolat uralja: a bosszú és gyülölet. (MTI.)

Berlin, november 23. (Interinf.) Az angol légi haderő hétfőn este Berlin ellen végrehajtott terrortámadások során az eddig beérkezett, de még hiányos jelentések szerint 29 többmotoros bombázót vesztett. (MTI.)

Stockholm, november 23. Az angol hírszolgálat szerint a keddre virradó éjszakán Berlin ellen intézett légi támadásból 26 angol bombavető nem tért vissza. (MTI.)

A berlini finn követség épülete elpusztult

Helsinki, november 23. (MTI) A lapok a Berlin elleni legutóbbi légi támadással kapcsolatosan jelentik, hogy a finn külügyminisztérium értesülése szerint a légi támadás alatt a finn követség épülete is megsemmisült.

Jelentések az olasz harctérről

Algir, nov. 23. (Bud. Tud.) Alexander tábornok főhadiszállásáról jelentik: Az arcvonal középső szakaszán a 8. hadsereg 15 kilométer széles arcvonalon hirtelen támadásba ment át, amelynek további fejleményei ezidőszerint még áttekinthetetlenek. Az időjárás olyan rossz, hogy az utánpótlás megoldása a brit csapatokat súlyos akadályok elé állítják. A támadás San Pietro és Rionero között indult meg. A támadás nyilvánvalóan *Alfadena község ellen irányult. San Pietrót* az angolok rohammal vették be és körülbelül három kilométer mélységű éket vertek a német állásokba.

Szombat óta a 8. hadsereg az arcvonal középső szakaszán körülbelül 6 kilométerrel haladt előre. Az adriai tengerparton a hadsereg a Sangro torkolatától némi előrehaladást ért el a folyó mentén. A 10. német hadsereg nehéz tüzérségét magaslati állásokba vonta össze. Montgomery jelentős tüzérségi erőket von össze, amiből arra lehet következtetni, hogy a tábornok a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére folytatni akarja támadásait.

Berlin, nov. 23. Interinf jelentés a délolaszországi harcokról: A délolaszországi arcvonal keleti szárnyán a 8. hadsereg háromnapos fáradozásai, amelyet a *Sangrótól nyugatra levő német magaslati állások megsemmisítésére irányultak, véresen összeomlottak* A folyótól nyugatra a német kötelékek valamennyi angol támadást megállitották és a támadókat vagy megsemmisitették vagy viszavetették. Az angolok hétfőn 11 páncélost vesztettek és több száz halottat hagytak a csatatéren. A legutolsó éjszaka az elszenvedett veszteségek következtében az angolok nem hajtottak végre további támadásokat A kora reggeli órákig tartó nagy esőzések következtében a folyók áradása tovább tart (MTI)

Umberto olasz trónörökös halálos veszedelemben forgott

Nápoly, november 23. (Bud. Tud.) Umberto trónörökös, aki néhány nappal ezelőtt meglátogatta az arcvonalat, csodával határos módon menekült meg a haláltól. Amikor három gépkocsiból álló kis osztaga keresztezte a római országutat, két stuka jelent meg és bombázni kezdte a gépkocsikat. A trónörökös és kísérői kiugrottak a kocsikból és az útmenti árokban kerestek menedéket. A trónörökös kíséretének négy katonája életét vesztette, az élen haladó gépkocsi kigyulladt és elégett.

A trónörökös Nápoly egyik mellékutcájában kis luxusvillában lakik. Általánosan feltünt, hogy testőrségének tagjai háborús kitüntetések mellett a fasiszta rendszer rendjeleit is hordják.

Uj német robbanó rakétalöveg

Berlin, nov. 23. Karl Zeppelin légügyi szakíró a következőket közli a német légvédelem sokat emlegetett új fegyveréről:

— A német légierő jelenleg új fegyverrel rendelkezik, amely szakemberek véleménye szerint a legveszedelmesebb eddigi ellenszere a bombavető repülőgépeknek. Az új fegyverről, amelyet a német légvédelem adujának minősitenek csak annyit tudnak, hogy az rakétaszerű robbanólövedék

Légiriadó Bukarestben

Bukarest, november 23. A román fővárosban keddre virradó éjszaka légi riadó volt.

Bukarest és nagyobb román városok fokozatos kiürítése

Istanbul, november 23. (Bud. Tud.) Bukaresti hírek szerint a román kormány elhatározta Bukarest, Ploesti, Konstanza és az ország fontosabb városainak fokozatos kiürítését.

„Magyarország a szerencsétlen Európa újjárendezésének egyik leglényegesebb eleme"

Az Istanbul cikke Kállay Miklós beszédéről

Istanbul, nov. 23. Kállay Miklós magyar miniszterelnöknek a költségvetési vitát megnyito beszéde nyoman az *Istanbul* című lap vezércikkben hangsúlyozza, hogy *Magyarország Európa közepén fekszik, tehát rendkivül nehéz helyen* Dr. el kell ismerni, hogy a helyzetből folyó nehezségek ellenere negy év óta a váltakozó kormányok *a* Kormányzó *vezetése alatt mindig egyedül az ország érdekeivel számoló politikát követték.* Az egymásnak ellentmondo propagandahirek áradatában — írja a lap — *igen tanulságos* a magyar miniszterelnök szájából hallani a magyar politika alapvető elveit.

A vezércikk ezután behatóan taglalja Kállay miniszterelnök kijelenteseit, majd befejezésül a következő megállapítást teszi: Magyarország a mostani *rendkivül tragikus körülmények között* a nyugalom és mérséklet példaképét mutatja ma, a háború után pedig a szerencsétlen kontinens újjárendezésének egyik *leglenyegesebb elemét alkothatja.*

„Európában nagyjelentőségű katonai és politikai események állnak küszöbön"

Moszkva, nov. 23. (Bud. Tud.) Miután washingtoni és londoni semleges levelezők a legutóbbi napokban félreérthetetlen célzásokat, tettek, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy Európában nagyjelentőségű katonai és politikai események állnak küszöbön, — ezek a jelentések Moszkvában is nagy feltünést keltettek — most a »Háború és a munkásosztály« című moszkvai folyóirat is foglalkozik ezekkel a híresztelésekkel. A lap teljesen világosan megállapitja, hogy megvan minden ok annak feltételezésére, hogy a második arcvonal rövidesen létrejön. A szövetségesek határozott hadvezetése a háborút lényegesen meg fogja gyorsitani és még benőségesebbé teszi a szövetséges nagyhatalmak közötti viszonyt. A háború drámai végkifejlődéséhez közeledik

Érdekes levél a harctérről Molnár Zoltán lelkipásztorhoz

Molnár Zoltán hajdúhadházi lelkipásztor a hadháziak közül a harctéren levő honvédeinknek imakönyveket küldött. Varga Gábor kovácsmester, tartalékos szakaszvezető meghatóan szép és értékes levélben köszöni meg az egyház ajándékát és levelében olyan kérdéseket érint, melyek nyilvánosságra kivánkoznak éppen amiatt, mert nagyon megnyugtatóak hős honvédeink lelkiállapotát hűen rajzoló voltuk miatt. A levél így hangzik:

Kedves Nagytiszteletü Ur!

Olyan régóta keresem e csendes percet, amikor néhány sorban leírhatom gondolataimat, hogy repítse hazafelé az amúgy is ritkán közlekedő posta.

Ma megtaláltam. Vasárnap van. Csöndes borús, őszi vasárnap. Reggel már hóborította a földet, de ez még csak olyan előhírnök. Egész nap pihenő. Szinte szó nélkül töltjük a délelöttöt. Ki-ki a maga dolgát végzi. Levélírás, olvasás Tisztálkodás. Jelenleg csak négyen lakunk egy kis szobában. Kényelmes berendezéssel (most először), ágyak, asztal, székek, a falon képek. Jóleső érzés, hogy tiszta szobában lehetünk Igyekszik is mindenki díszíteni. A katonai rend szinte otthonossá varázsolja szállásunkat. Legjobban érezhető ez esténként amikor a munkából hazatérve, meleg szoba fogad bennünket. Kint alkonyodik, sötét köd üli meg a várost. Bent félhomály van, csak a kandallóban lobogó tüz fénye világit. Legszivesebben itt foglalunk helyet, hogy átfázott tagjainkat melengetve, elbeszélhessük napi élményeinket. De nemcsak a tüz vonz bennünket. Van abban valami varázsos erő, mely síró hangján énekelni kezd, hol panaszosan hol vídáman Ez az erő belefúrakodik lelkünkbe, emlékeket idéz elő. Emléket a multból. Amikor odahaza ugyanígy ültünk, békés, meghitt családi körben, a kályhában pattogó tüz mellett. Akkor családi ügyeinkről beszélgettünk, most a haza ügyeiről, szent célunkról. Most csak gondolatban repülhetünk a családi körbe. De ez a tüz elvezet oda is. Mennyi sóhaj, mennyi vágy szállhat így naponként Magyarország felé. — Hol így, hol úgy. Mindig másmás formában. Mindenki hazavágyik a hosszú távollét után. Nem kell nekünk más, mint békésen élhessünk a Kárpátok medencéjében. Oda teremtette Isten a magyart s ő ott érzi jól magát, a kanyargó Tisza partján s a vad virágos hortobágyi rónán. Azonban most háború van. A kötelesség szólitott bennünket. Meg kell védeni hazánk határait. Fegyvereinket diadalra vitte Isten, a háború idegen földön folyik. Mi nyugodtan harcolhatunk, mert biztositva vagyunk arról, hogy odahaza mindenki békésen élhet.. Isten megkimélte otthonunkat a pusztúlástól s hisszük, hogy ezután is megfogja oltalmazni s ha egyszer célunkat elérve, dicsőséggel hazatérhetünk, mi is ismét visszatérhetünk az ekeszarvához és a kalapácshoz. Ezt csak hittel és kitartással érhetjük el.

Ma egy hete október 31-ike volt. Igen régóta első csendes vasárnap. Elmentem templomba. Nagy elfoglaltságom miatt csak ritkán vehettem részt istentiszteleten (Most ötödször). Amikor felcsendült zenekari kisérettel az „Erős várunk nekünk az Isten", kimondhatatlan érzés — szinte fájó s mégis örömgerjesztő — járta át lelkemet. Mintha távolról, valahonnan hazulról jött volna az öreg orgona búgó hangjával. Tekintetem nyugat felé tévedt s kerestem az útját, mintha valóságban is látni lehetne. Révedezésemből a lelkész-főhadnagy úr szavai ébresztettek fel. A reformációról, a nagy reformátorokról beszélt, kik inkább gályarabságot vállaltak, minthogy eltértek volna hitüktől. Meg volt a hitük, hittek benne, hogy szenvedéseik nem lesznek hiábavalók, mert a hit minden fegyvernél erősebb és győzni fog.

Ezzel a törhetetlen hittel állunk mi is a vártán, hogy egyszer eljön az idő, Isten mindnyájunkat megsegít s a mi küzdelmeink sem lesznek hiábavalók.

Mint említettem, templomba ritkán járhattam. Mióta megkaptam a nagytiszteletü úr ajándékát, ezt olvasgatom. **Itt érzi csak az ember, mennyire szükség van a vallásra, amikor hosszú ideig nem hallhat Istenről, a hitről és szeretetről.** Igy legalább gyakrabban foglalkozhatunk Isten dolgaival. A háború, a vad hajsza sokszor elvakulttá tenné az embert, de ott van a kis imádságos könyv, mely megvéd minden kegyetlenkedéstől s még az ellenséggel szemben is (adott időben), keresztyénekhez illő viselkedésre tanít. Ezek a kis könyvek örök emlékek lesznek számomra, mely útmutatóul szolgál, hogy közelebb juthassunk Istenhez, a hithez és szeretethez s ezzel megtaláljuk a családi boldogságot és az édesanya szeretetét, mely a világon a legnagyobb kincs

Mielőtt befejezném levelem, megköszönöm a nagytiszteletü úr jóságát, hogy hosszú távollétem után is gondolt rám s lelki táplálék gyanánt eljuttatta hozzám e kis ajándékot. Sokkal előbb szerettem volna válaszolni ,azonban ilyen hosszabb levél megirásához ritkán van időm.

Annak reményében, hogy nem soká viszontláthatjuk egymást, maradok őszinte szeretettel: **Varga Gábor** tart. szkvő.

Eltünt Roosevelt fia

Washingtonban megerősítették azokat a híreket, hogy Roosevelt elnök egyik fia eltünt. Az ujságírók megkérdezték: igaz-e, hogy Németországban járt repülőtámadáson és nem tért vissza? A hadügyminisztérium hírmagyarázója azt felelte: egészen bizonyos, hogy ha az elnök fia hadifogságba került volna, azonnal hírt adtak volna róla.

Teleki Pál mondta:

Azok, akik Magyarországon jártak, vagy akik bennünket megfigyelhettek, tapasztalhatták a **magyar nemzet erős akaratát, kitartását az alkotmánya mellett, nagy szabadságszeretetét és a haza védelmére való teljes elszántságát.** Ezek a tulajdonságok politikai téren tiszteletet, súlyt és méltó helyet vívtak ki részünkre az európai nemzetek sorában.

*

Sohasem **néztünk a Duna medencéjén túlra,** de azon belül évszázadokon keresztül játszottuk a gondos anya szerepét.

*

A magyarság kollektív életformája a **kis közösség,** mint amilyen a **pásztortűz,** vagy a **tábortűz.**

*

Európát **nem lehet elképzelni sem a multban, sem a jelenben Magyarország** — sem annak tája, sem annak népe — **nélkül.**

*

Én akkor fogok ünnepelni, amikor a hazának minden fia és minden lakosa összefog és **megszűnik a vállon keresztül való lenézés felülről és az irigység alulról.**

*

Szegeden a franciák lépten-nyomon azt kérdezték tőlünk egyes polgárok felől: francia-barát, vagy német-e az illető? Egy idő mulva megunta ezt a kérdezősködést és azt mondtam: Ha Magyarországon tisztességes emberrel akarnak beszélni s remélem ezt akarják, akkor **„magyarbarátokat" keressenek.**

— **Uj légoltalmi készülékkel** szerelték fel a német mentőszervezeteket. A készülék annyira felerősíti a házromok alá temetett emberek kopogását, hogy még a fal kaparását is meg lehet hallani segítségével. (NST)

Radocsay igazságügyminiszter a legtelesebb elismeréssel szólott a bírák, ügyészek és ügyvédek munkájáról

Új törvényjavaslat készül az ügyvédi hivatás gyakorlatáról — Szigorúbban büntetik a tiltott határátlépést — Az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalása — Több szónok a házassági törvény revízióját sürgette

A képviselőház tegnap az igazságügyi tárca költségvetését tárgyalta. *Benkő* Géza előadó ismertette a költségvetést. Kiemelte, hogy a tárca büdzséje háborús költségvetés, mely a takarékosság szem előtt tartásával készült. A bírói függetlenség teljességéhez hozzátartozik az anyagi függetlenség biztosítása, de a jelenlegi javadalom csak a létminimum biztosításához elég, ezért kérte a természetbeni ellátás intézményesítését. Szükségesnek tartja az alsófokú közigazgatási bíróság felállítását. Hangoztatta, hogy gátat kell vetni az állami, társadalmi és gazdasági rendet veszélyeztető bűnesetek további számbeli emelkedésének.

Mossonyi Kálmán kifogásolta, hogy a kormány tulságosan sokat él a rendelet kibocsátási felhatalmazásával. Ezenkívül a rendeletek szövegezésének közérthetőségét is kifogásolta. *Essö* Sándor elismeréssel emlékezett meg az igazságügyi szervezet működéséről. A jogi fejlődéssel kapcsolatosan hangoztatta, hogy meg kell varni a gazdasági és társadalmi rend kialakulását, csak azután lehet megalkotni az új polgári törvénykönyvet. *Szögi* Géza leginkább azokkal a konkrét esetekkel foglalkozott, amelyeket a nyilas pártnak tagjai szempontjából sérelmesnek tart. *Szilágyi* Olivér kérte a részvényjogi és szövetkezeti életet szabályozó rendelet felülvizsgálását. A rehabilitációs törvény alkalmazásával kapcsolatosan szerinte nagyobb körültekintéssel kell eljárni az erdélyi lakossággal szemben.

Sarvay Elek szerint tisztázásra szorul az a kérdés, hogy az egyetemeket megilleti-e az a jog, hogy *a doktori címtől volt tanítványaikat megfoszthassák*. Ha igen, akkor le kell vonni a szükséges gyakorlati következményeket. *Makray* Lajos a házasélet szilárdságának lazulásáról beszélt és ezzel kapcsolatosan a *házassági törvény sürgős revízióját kérte*. A válásokat meg kell nehezíteni, mert a családi élet a mostani tendencia fenntartásával szét fog bomlani. *Budinszky* László törvénykezési rendünk átalakítását hangoztatta, a közjogi és magánjogi munkásvédelem kidolgozását sürgette. Vitéz *Zerinváry* Szilárd arról beszélt, hogy a büntetések letöltése után rendkívül fontos az utógondozás. *Csoór* Lajos a peres eljárás szempontjából kérte az értékhatár felemelését, valamint a telekkönyvi átírások meggyorsítását. *Bartha* Ignác sürgette a közigazgatási törvény hatáskörének kiszélesítését. Javasolta, hogy a kihágási ügyeket utalják a bíróságok hatáskörébe. *Zsidó* Sándor az államfogház eltörlését és a párbajvétségért fogházbüntetés kiszabását javasolta. Felhívta a figyelmet a házassági törvény reformjára is. *Homitsko* Vladimir a nők fokozottabb jogvédelmét kérte. *Nagy* László a bírói függetlenség megsértéséről beszélt. *Reibel* Mihály statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a polgári házasság a családi élet rovására és lazítására alkalmas, kérte a minisztert, állítsa vissza a régi állapotokat, hogy *újból az egyházi házasság legyen a törvényesen elismert házassági forma.*

Ezután *Radocsay* László igazságügyminiszter válaszolt a vita során elhangzottakra. Rámutatott arra, hogy a jogszabályalkotási tevékenységet és az igazságügyminisztérium más irányu munkáját is nagyrészt a háború determinálja. A háborús állapottal együttjáró kivételes jogszabályalkotásnak valóságos áradata ellen minden igyekezettel küzd és iparkodik azt a lehetőséghez mérten szükebb medrebe szorítani. De meggátolni azt, egyszerűen lehetetlen. A háborús jogszabályalkotási munka mellett azonban nem szűnik meg, sőt még csak nem is szünetel a programmszerű szerves és rendszeres jogfejlesztésre irányuló állandó tevékenység. A családvédelmi szempontokat mindenütt szem előtt tartja és a családbafogadás és tartásról való gondoskodas előmozditására a közelmultban nyujtotta be a javaslatot *Büntetőjogi javaslatot szándékozik benyujtani a tiltott határátlépés szigoru büntetéséről*, mert ennek a kérdésnek a rendezése sem tűr hosszabb halasztást.

— A háborúval együttjáró jelenség, hogy a teendők az állami igazgatás minden ágában lényegesen megnövekednek, de örömmel jelentheti, hogy sem az igazgatás, sem a jogszolgáltatás terén számottevő fennakadás *nem* fordult elő és *az összes igazságügyi hatóságok példás szorgalommal és hazafias odaadással teljesitik kötelességüket.*

Ezután az igazságügyminiszter legnagyobb tisztelet és nagyrabecsülés hangján szólott a királyi bíróságok és vádhatóságok működéséről, amelyek *hivatásukat változatlanul a magyar igazságszolgáltatás hagyományosan fennköltt szellemében töltik be minden jogtisztelő ember teljes megnyugvására.*

— A bíróságok ügyforgalmában az elsőfokú polgári perek száma és a rendes telekkönyvi ügyek száma csökkent, *ellenben a büntető ügyek száma mind a bíróságí, mind a vádhatósági forgalom tovább emelkedett. A bünügyek emelkedése a háborúval mindig együttjáró erkölcsi eldurvuláson felül főleg abban találja magyarázatát hogy a háborús kivételes állapot a közösség érdekében mind több és több korlátot állit az egyén élete elé.* A vádhatósági ügyforgalom nagyarányú emelkedése most már halaszthatatlanul szükségessé teszi a munkával *túlterhelt kir. ügyészségek személyzeti létszámának szaporitását. Már gondoskodott arról, hogy a jövő évben 30, az I. fiz. csoportba tartozó új ügyészi állás vétessék fel.*

— A rehabilitációs törvény jól bevált. Egy év alatt 2768 megtévedt, de megjavult embernek adták vissza a lehetőséget, hogy mint a társadalom hasznos tagjai élhessenek tovább. A tagosítási eljárás egyszerűsítését célzó rendelettervezet elkészült. A letartóztató intézetek a rablétszám állandó emelkedése folytán igen nagymértékben igénybe vannak véve, a letartóztatott helyzetében azonban fennakadás nincs. Nagy súlyt helyez a letartóztató intézetek ipari és mezőgazdasági üzemeinek fejlesztésére. Ezekben az üzemekben mintaszerű munka folyik, amely minden tekintetben megfelel mind a büntetés végrehajtás, mind az észszerű gazdálkodás követelményeinek. Gondoskodásának tárgya a szabadságvesztés kitöltése után *támogatásra szoruló kiszabadultak utó gondozása.* Ezután a javító nevelésre mutatott rá, a fiatalkorú bűnözők száma a háború következményeként szintén állandóan növekedik. A keletkezett nehézségek itt is megszüntek és az intézetekben elhelyezett növendékekből munkátszerető polgárokat képeznek.

Az őszinte nagyrabecsülés és teljes elismerés hangján emlékezett meg a miniszter a magyar ügyvédi kar értékes támogatásáról. Az ügyvédség *szociális helyzetét* állandóan figyelemmel kiséri és az adott lehetőségek között igyekezett tőle telhetően könnyíteni. Ez különösen a hadbavonult ügyvédekre vonatkozik. Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjpénztár támogatására előirányzott fedezetet a mult évi *410.000 pengőről 430.000 pengőre emelte. Szükséges, hogy az ügyvédi hivatás gyakorlatának feltételeit újabb jogszabályalkotás útján biztositsák, amint ez nemcsak a kamarai érdekek, hanem a nemzetközösség érdekei szempontjából is kívánatos.* Az erre vonatkozó törvényjavaslattervezet elkészült és intern tárgyalás alatt áll.

Az igazságügyi tárca költségvetését a Ház elfogadta.

Negyvenkilenc református lelkészt szentelnek fel ma reggel a Nagytemplomban

Ünnepélyes keretek között az egyházkerületi közgyülés alkalmából ma reggel 8 órakor a Nagytemplomban 49 lelkészt szentelnek fel.

A Nagytemplomban tartandó ünnepélyes istentiszteletre a Kollégium udvaráról vonulnak fel az egyházkerületi közgyülés tagjai és a felszentelendő lelkészek, akiknek névsora a következő:

Ách Mihály (Baráka), Bajusz Gyula (Tiszafüred), dr Bartha Tibor (Munkács), Batta László (Szatmárnémeti), Berenesi Géza (Gyüre), Bécsi István (Beregszász), Bihari István (Karcag), Bittó Zoltán (Nagyvárad), Borzsönyi József (Túrkeve), Csutoros Sándor (Kismarja), Fabó Zsigmond (Kunhegyes), Gál Miklós (Mezőkászony), Hadházy Antal (Visk), Héderváry Dezső (Beregszász), Horváth János (Nagykakucs), Illyés Gyula (Bulcsú), Inczédy Márton (Vámosoroszi), Juhász Sándor (Vésztő), Kabay István (Patóháza), Kecskés Balázs (Nagyvárad), Kiss Ferenc (Érkeserű), Kiss Gyula (Kisnamény), Kiss János (Füzesgyarmat), Kiss István (Nyiregyháza), Kiss Tamás (Nagyvárad), Kovács Ferenc (Püspökladány), Kósa Ferenc (Gyula), Kurucz József (Nagyvárad), Kuthy István (Ura), Magyary Sándor (Örvénd), Miszlay János (Batiz), Molnár Lóránt (Értarcsa), Nagy Sándor (Tiszanagyfalu), Nagy Sándor (Hegyközszentmiklós), Nagymáté László (Tiszacsege), Orosz Árpád (Nagykároly), Ötvös János (Debrecen), Peleskey Károly (Máramarossziget), Puskás Lajos (Tetétlen), Rapcsák Péter (Hódmezővásárhely), Szabó Béla (Apagy), Szabó Sándor (Kisvárda), Szabó Sándor (Avasújváros), Szalay Gyula (Orosháza), Teikes György (Tarpa), Tokaji Gyula (Okány), P. Toth Lajos (Szolyva), Vadon Sándor (Tunyog), Varga Tibor László (Avasfelsőfalu).

Papszentelés

Irta: BAJA MIHÁLY.

(Fölszentelés előtt álló ifjú paptestvéreimnek)

Jertek, örvendjünk mindnyájan!
Zeng zúg a zsolozsma lágyan
A Nagytemplom bolljai alatt.
Ki e földet teremtette,
Igéjét bele vetette:
Az új aratókkal most arat.

A Szentegyház hadd újuljon,
Csipkebokor lángra gyuljon
Hóreb hegyén: a népek őre
Hadd szóljon a pásztorokhoz,
Égi szóval mindazokhoz,
Kik elhivattak e mezőre.

Idők méhe, eljövendő,
Nem vár rájok dus jövendő:
Szegények lesznek mind a sírig!
De szent a cél, mely tüzével
Meggazdagit erejével:
Hidat épiteni szivtől szivig.

Mennek, mint szelid bárányok,
Mig kisem vigyaz reájok,
Prédájául a farkasoknak...
Mennek a pogányok közé,
Prédikálni mindörökké
Hirét az Evangéliomnak.

Azt a tüzet azt a lángot,
Mely megváltja a világot
Vére által Isten Fiának,
Kit keresztre vontak váltig
S keresztfája ekként vált
Orvosságára világnak.

Én feleim, jertek, jertek,
Vegyétek fel a Keresztet,
És hordjátok meg nem lankadva,
S majd Illessel az egekbe
Dicsőséggel menjetek be
A mennyei szent virradatba.

Énekelhető a 95-ik zsoltár dallamára.

Közigazgatási, mérnöki, állatorvosi kinevezések Debrecen városánál és Hajdúszoboszlón

A m. kir. belügyminiszter dr **Varga Imre** tb. fogalmazó, debreceni lakost, Debrecen sz. kir. városhoz másodosztályú közigazgatási fogalmazóvá kinevezte.

A m. kir. belügyminiszter dr **Homoly Béla** körállatorvos, rumi lakost, Debrecen sz. kir. városhoz II. oszt. vágóhídi állatorvossá kinevezte.

A m. kir. belügyminiszter **Nagy István** gépészmérnök, műszaki segédtiszt, Debreceni lakost a X. fizetési osztályba sorozott mérnökké kinevezte.

A m. kir. belügyminiszter dr **Szücs János** másod oszt. aljegyző hajdúszoboszlói lakost, Hajdú-Szoboszló megyei városhoz főjegyzővé kinevezte.

A m. kir. belügyminiszter dr **Sebessy-Gönczy József** II. o. aljegyző, hajdúszoboszlói lakost, II. oszt. aljegyzővé kinevezte.

A sikkasztó revolveres dulakodása a detektivvel

Végül is saját magát lőtte agyon

Budapest, nov. 23. A Ganzgyár régebben feljelentést tett Páris Attila 43 éves tisztviselője ellen, akit bérelszámolásnál foglalkoztatott — sikkasztás cimén. A budapesti királyi törvényszék nyomozólevelet is adott ki ellene.

A kézrekerítésével megbizott detektívek megtudták, hogy Páris Attila a Szent Király utcában lévő Stühmer-gyár egyik tisztviselőnőjével látható gyakran es mint kiderült a tisztviselőnőt többször életveszélyesen megfenyegette.

A detektívek lesbe álltak és kedden délelőtt meg is találták a keresett magántisztviselőt.

A detektívek tudták, hogy *Páris Attila állandóan töltött revolverrel jár.* Ez alkalommal is télikabátja zsebében volt jobbkeze. Az egyik detektív átkarolta a körözött magantisztviselőt, aki *igyekezett jobbkezét kihúzni kabátja zsebéből. Hevesen dulakodni kezdett, közben sikerült Páris Attilának a revolvert halántékához közel vinni, amely elsült. A golyó a fejébe fúródott és azonnali halálát okozta.*

A beiruti főkapitányságot is elfoglalták a tüntetők

Ankara, nov. 23. Kairói hivatalos jelentés szerint a beyruthi tüntető tömeg nemcsak a képviselőházat foglalta el, hanem megszállta a főkapitányság épületét is. Mindenütt az új libanoni zászlót lengeti a szél. Az a hir, hogy Khoury elnököt visszahelyezik állásába és a libanoni minisztereket szabadon bocsátják, nagy felbuzdulást keltett. A tüntetések egymást követik. A hirek szerint az elnök és a miniszterek meg nem érkeztek meg Beyruthba. A hivatalos jelentés közli meg, hogy aggodalomra adott okot az Algirból erkezett hir, amely szerint az elnöknek uj minisztereket kell kineveznie. (MTI)

Bizalmat érdemel,
amiben nem csalódunk.
A Chlorodont
minősége mindig ugyanaz.
Chlorodont
fogpaszta
Magyar készitmény.

A hatodik cserkésztörvény

„A cserkész jó az állatokhoz"

A cserkészfiú a cserkész tíz törvény által megszabott keretbe állítja be a maga életét és életének minden pillanatában aszerint cselekszik. Cselekedeteit mindenkor az ész és a szív megfelelő összhangja irányítja. Különösen kidomborodik ez a tény a hatodik törvény átélésénél: „a cserkész jó az állatokhoz". Igen, a cserkész jó az állatokhoz barátjának tekinti, úgy bánik velük, mintha emberi lények volnának és mint ahogy igyekszik megtanulni, megismerni embertársai tulajdonságait, szokásait, ugyanúgy megtanulja az állatok életmódját.

A cserkésznek nagyon sok könyvet kell olvasnia az állatokról és minden alkalmat felhasználni arra, hogy megismerje szokásaikat, mert csak így tudja megérteni őket és így tud harcolni az embertelenség és kegyetlenség ellen. A lelketlenség gyakran oktalanságból ered. A kisgyermek játékoskedvvel kínozza meg a macskát, amikor papiroscsomót köt a farkára. A felnőttek pedig — kevés kivétellel — elragadtatással gyönyörködnek gyermekeik „ügyességein", lám, milyen életrevaló ez a gyermek.

A cserkészet a hatodik törvény átélésével ráneveli a fiúkat az állatokkal való helyes bánásmódra és ezen a téren — igen szép eredménnyel — példát mutatott. Az állatvédelmet és szeretetet a zászlóján hirdeti, amikor őrsét egy-egy állatról nevezi el: „fecske őrs", „pacsirta őrs" stb.

A cserkész nem veszi maga mellé az ágyba kutyáját, mert tudja, hogy ezzel magának is, a kutyának is árt. Nem kínozza mutatványok betanításával, nem nyalogatja, nem csókolgatja, de nem üti, nem kínozza, emberségesen bánik vele. Nem korbáccsal neveli az állatot, hanem okos észszerűséggel és sok szeretettel.

Ez a tulajdonsága a cserkészeknek az emberszeretetből nőtt ki és oda száll vissza.

Az apa, aki tapsol fiának, egy-egy goromba, kegyetlen állat-„tréfáján" nem érzi meg, hogy dúrvalelkűségre neveli fiát és hogy később, amikor már szokássá fajul, a gyermek nem tesz különbséget — sok esetben — ember és állat között.

A cserkészet az elmúlt évtizedek alatt igen nagyszerű formában építette ki a hatodik törvényen keresztül az állatvédelmet és ezen keresztül gyakorlati módon építette ki az ifjú lelkében a jó tulajdonságokat: szeretet, lovagiasság, nagylelkűség, áldozatkészség, mint ahogy önként vállalt nagyszerű életformájában az áldozatos munka a vezérfonál.

debreceni
Csokonai színház
IGAZGATÓ
BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

HETI MÜSOR:

Szerda este: **Fekete Péter.** B) bérlet.

Csütörtök este: **Fekete Péter.** C) bérlet.

Pénteken este: **Fekete Péter.** Bérletszünet.

Szombaton délután: **Luxemburg grófja.** Filléres helyárak.

Szombaton este: **Fekete Péter.** Bérletszünet.

Vasárnap délután és este: **Fekete Péter.**

SZINHÁZI KISTÜKÖR

GRÓF KÁROLYI ISTVÁN, a Madách Szinház tulajdonosa és Mezey Mária, a kiváló szinművésznő Debrecenben jártak és megtekintették a debreceni Kamaraszinház „Ha mi holtak felébredünk" c. Ibsen előadását. — Mindketten elragadtatással nyilatkoztak a remek produkciókról. Károlyi István gróf elmondotta a DEBRECZEN munkatársának, hogy a debreceni kisérleti szinház olyan nagy port vert fel a szinházi életben, hogy elhatározták megtekintik a debreceni előadást. Eredetileg Pünkösti Andor, a szinház művészeti igazgatója is le akart jönni, de elfoglaltsága ezt nem engedte. Annyival inkább érdekelte őket a debreceni kamaraszinház produkciója, mert szó van róla, hogy Ibsen darabját rövidesen szinrehozzák. Az, amit Debrecenben láttak, minden várakozást felül múlt. Nagyszerű szinészek, finom elgondolásokban domináló rendezés és olyan előadás, amit nyugodtan magáénak vallhatna bármelyik budapesti szinház. Mezey Mária szintén el volt ragadtatva az előadástól és kijelentette, hogy olyan tökéletes hangulatot teremtettek a debreceni művészek, hogy a néző már a harmadik mondatnál nem érezte a díszletek és függöny hiányát már csak a szavak szépsége, a gondolatok izzása élt számára. A kisérlet fényesen sikerült és a Beleznai Unger István elgondolásának nagy jövője van.

A NAGY SIKERRE tekintettel még egy héttel meg kell hosszabbitania Unger direktornak a „Ha mi holtak felébredünk" előadását a Kamaraszinházban. Igy november 20—30-án is az Ibsen-darab kerül szinre, mely nem hagyja egyelőre szinre kerülni a Kamara szinház második bemutatóját a „Monna Vanna"-t.

A CSOKONAI SZINHÁZBAN egy újdonság és egy repriz kerül előadásra a következő hetekben. A „Manderley ház asszonya" lesz a soronkövetkező bemutató, december negyedikén pedig felújítja a szinház a „Marica grófnő"-t.

NAGY CSILLA újra menyasszony. Mint értesülünk a Csokonai Szinház közkedvelt énekes naivájának bár még válópöre nem nyert teljes befejezést, már is megkérték kezét. A vőlegény magasállású arisztokrata, aki sürgönyileg jelentette be igényét Csilla művésznő kezére. A kitünő művésznőt kartársai elhalmozták jókivánságaikkal menyasszonysága alkalmából.

— **Romániában ezentúl mindennap szabad friss húst és konzervet fogyasztani.** A román lapok emlékeztetnek arra, hogy felemelték a kenyér- és olajadagot és hogy kenyeret korlátozás nélkül lehet vásárolni. Nemcsak az egész évi fogyasztás van biztositva, hanem a jövő év esetleges hiányait fedezni hivatott tartalékokat is gyüjtöttek.

CSOKONAI SZINHAZ
Tel. 25-45 Igazgato t. Unger Istvan
Eloadasok a. u. tel4, este tel7-kor.

Szerdán B) bérletben, a kirobbanó sikerü

Fekete Péter

Rendkivül mulatságos operettujdonság.

A Kormányzó Ur megszemlélte a testőr lövészszázadot

Budapest, november 23. A magyar királyi testőrség lövészszázada bemutatkozott vitéz Horthy Miklós Kormányzó Úr előtt.

Még májusban felállitottak Gödöllőn egy **lövészkeretet,** hogy az állandó pótlása legyen a testőrségnek. Eddig a honvédség különböző alakulataiból válogatták a testőrség tagjait. A lövészszázadba azokat a második tényleges évüket szolgáló honvédeket veszik fel, akik a katonai pályát hivatásuknak tekintik és tovább akarnak szolgálni a honvédségben. A testőrség lövészszázadának ruházata elüt a gyalogságétól. **Ellenzős sapkát viselnek, baloldalon elnyúló tollal, amely a szegedi tradiciót őrzi és turuljelvénnyel.** Zubbonyukon vállpánt helyett testőr-válldísz van, a puskát nem szíjon viszik, hanem kézben tartva, a vállukra fektetve.

A testőr lövészszázad díszfelvonulását a Kormányzó Úr éles katonaszemmel figyelte a Vár belső udvarában. Az államfő a Himnusz hangjai mellett ellépett a század arcéle előtt, majd kitüntetéseket adott át és néhány meleg közvetlen szót váltott a kitüntetett két testőrtiszttel és hat testőrrel. A század díszmenetben vonult el a Kormányzó előtt. A pompás felvonulásnak külön érdekessége volt, hogy azt végignézte az elhunyt Kormányzóhelyettes kisfia, Horthy István is. (MTI.)

A Polgáriiskolai Tanáregyesület közgyűlésén a polgari iskolák nyolcosztályú középiskolákká való átalakitását sürgették

Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület 75-ik, jubiláris közgyülését tartotta vasárnap Budapesten az új városháza közgyülési termében. Az ülésen a debreceni polgáriiskolai tanárságot *Nagy* József c. igazgató, *Csősz* László tanár, *Lovas* László tanar, *Ballai* József tanár a Kollégium részéről, míg a Dóczy polgári leányiskolát *dr. Vekerdy Béláné* és *Zilahi Polgári* Imréné képviselték.

Az ünnepi közgyülést illyefalvi *Rákosi* Zoltán elnök nyitotta meg. Nagyhatású elnöki beszédében rámutatott arra, hogy az 1927-ben életbelépett törvény a *polgári iskolát négy osztályúvá zsugoritotta össze.* Meggyőződése, hogy a polgári iskolának meg kell kapnia a múlt mostohaságáért a megfelelő elégtételt, igy *uj tantervet nyolc osztály kiépitésével, mert a polgári iskola nem előkészitője egyetlen más középiskolának sem, hanem öncélu iskola.* Öncélúságát azonban csak úgy éri el, ha *nyolc osztályu középiskolává alakul.* Addig is, mig ez megvalósulhat, azoknak a tanulóknak számára, akik nem akarnak a polgári iskola elvégzése után gyakorlati pályán elhelyezkedni, negyedik osztály után bizottság előtt kell záróvizsgát tenni. A középiskolába való tovább tanulásnál ugyanis a szelekciót magának a polgári iskolának kell elvégeznie.

Nagy elismerésel szólt az elnök azokról a bejelentésekről, melyeket a kultuszminiszter tett a polgári iskolával kapcsolatban a képviselőházban. Ennek már is látható eredménye az igazgatói külön státus létesitése, a tanároknak nagyobb tömegben való bejuttatása a VI. fizetési osztályba, a szolgálati idő kezdetének szabályozása, stb.

Beszéde végén a közös célok megvalósitása érdekében még fokozottabb összetartásra hivta fel a közgyülésen impozáns számban megjelent polgári iskolai tanárokat. Az elnök inditványára ezután a *75 éves polgári iskola tanárai nagy lelkesedéssel és hódolattal üdvözölték 75 éves Kormányzó Urunkat.*

Fáy István államtitkár a kultuszminiszter képviseletében üdvözölte a jubiláló polgári iskolát és annak tanárságát. A kultuszminiszter — mondotta, nagy szeretettel és nagyrabecsüléssel figyeli ez iskola munkásságát és elhatározta, hogy minden tanársérelmet orvosolni kiván. Meggyőződése, hogy nemzetnevelési szempontból felbecsülhetetlen szolgálatot tett az országnak ez az iskola.

Szólott az államtitkár a polgári iskola tradicionális nemzeti szellemü nevelésről és beszédét azzal fejezte be, hogy a *jövőben is merjünk magyarok lenni*

Damjanovics Lajos dr. miniszteriumi osztályvezető beszédében rámutatott arra, hogy a polgári iskolának sok ellensége van, de aki ezzel az iskolával foglalkozik, hamarosan rájön arra, hogy egyik legszerencsésebb és legnépszerübb iskolatipus, amelyre még nagy jövő vár.

Dr. *Imre* Sándor, a polgári iskolai tanárképzői főiskola volt igazgatója tartott nagy érdeklődéstől kisért előadást. Előadásában a polgari iskola egész multját felvázolta hallgatósága előtt és rámutatott arra, hogy báró Eötvös József, *aki az 1868. évi XXXVIII. te-ben a polgáriiskola létesitését kimondatta, ez iskola felállitását annyira sürgősnek tartotta, hogy az első törvényjavaslatában, amely a népoktatást szabályozta, beleszoritotta a polgáriiskoláról szóló javaslatát* A törvény maga ennek következtében pongyolának bizonyul s maga a nagy kultuszminiszter is javitani akarta később benyutjandó és a középiskola kiépitését szolgáló törvényjavaslatának keretében. Erre azonban bekövetkezett halála miatt nem került sor. *Az utána következő időkben a polgári iskola a gimnázium és elemi iskola közé szorult s 1879-től 1918-ig egyetlen tanterve jelent meg* ennek az iskolának. A polgáriiskola igy az élettől lassan elmaradt, noha az élet adta indításakor a jelentőségét.

Mint érdekességet említette meg, hogy valahányszor egy-egy kultuszminiszter tisztába jött a polgáriiskola rendeltetésével s annak a jövőt biztositó fejlődését ki akarta épiteni, mindig politikai fordulat jött s igy a *polgáriiskola nem találhatta meg boldogulását*

Az elhangzott előadás után vette kezdetét a közgyülés hivatalos része. A tanáregyesület teljes elnöksége lemondván tisztségéről, megejtették az uj választásokat, melynek során nagy lelkesedéssel ismét illyefalvi *Rákosi* Zoltánt választották elnökké, nem állami *alelnöknek pedig Nagy József* c. igazgató, debreceni kollégiumi tanárt választották meg.

Dr Bánáss László prépost beszélt a Szent Erzsébet Egyesület teadélutánján

Tegnap délután tartotta a Szent Erzsébet Egyesület a MANSz helyiségében Erzsébet napi teadélutánját. A helyiség nagyterme zsufolásig megtöltötték a tagok és a vendégek. Az asztalnál minden hely foglalt volt. Ott volt Debrecen minden előkelő katolikus asszonya.

Dr. *Hankiss* Jánosné elnöknő köszöntötte a megjelenteket és megkérte dr. *Bánass* László prépostot, hogy előadását tartsa meg.

Dr. Bánass László beszédében Szent Erzsébet alakját állitotta a hallgatóság elé. — A szeretet, nagy hatalom — mondotta, — mert mindent meggyőz a világon. Ennek a szeretetnek hőse Árpádházi Szent Erzsébet. Életéről keveset tudunk, rövid, mégis gazdag élet volt az. Szent Erzsébet az Egyház, mint szent, a világé, mint a szegények gondozója, de a mienk, mint magyar. Erre büszkék vagyunk. Magyar lelke és magyar egyénisége a mienk

Magyar volt *születésében.* Nehéz volt neki megválni a magyar földtől, amikor Wartburg várába vitték. Ettől kezdve szinte leste, hogy valaki hazájából felkeresse. Örömnapja volt, ha hirt hallott hazulról.

Magyar volt *életében* is. Mint uralkodó, lélekben is királyi, fejedelmi volt. Ez hozta ellentétbe családjával, különösen anyósával, aki le akarta törni benne a királyi lelket Szent Erzsébetben magyar vonás volt az is, hogy hősiesen tűrte a megbántásokat. Következetes maradt elveihez. Tipikus magyar sors jutott neki: azok gyülölték és ártottak neki, akiknek pedig szeretniök kellett volna őt.

Tradiciójában is magyar volt. Abból a királyi családból származott, amely a legtöbb szentet adta az Egyháznak Európában. Innen örökölte természetét, különösen nagy alázatosságát és bőkezüségét a szegények iránt.

— Ma a hősök korát éljük — fejezte be beszédét dr. Bánass László. — Éppen azért büszkék vagyunk Szent Erzsébetre, mert ő, mint a szeretet hőse áll előttünk, hogy kövessük ebben a mai nehéz világban, amikor annyira szükség van a hősiességre, türelemre és szeretetre.

A nagy éljenzéssel fogadott értékes előadás után dr. *Józsa* Ödönné, az egyesület főtitkára olvasott fel bulgáriai élményeiből, amikor a Debreceni Dalos Egyesület és Trió Bulgáriában járt néhány évvel ezelőtt. A felolvasás nagy tetszést váltott ki. Egyik tag pedig Reményik Sándor verseiből szavalt nagy hatással.

Ezután megindult a beszélgetés, teázás és nagyon jó hangulatban töltötték együtt az időt. A befolyt jövedelmet a szegények karácsonyi felsegélyezésére fordítja az egyesület.

A Debreceni Egyetemi Ifjúság Végh Sándor és Veress Sándor estje

A Debreceni Egyetemi Ifjúság hangversenyei és irodalmi estjeinek keretében tegnap délután újból kigyultak az egyetem auláján lámpái. Ezúttal az Európaszerte nagy sikert aratott **Végh Sándor—Veress Sándor** művészkettős jelent meg a pódiumon. Egy évvel ezelőtt a Bika disztermében ünnepelte őket a közönség s most az egyetem falai között csillogtatták meg művészetüket.

Bartók: Rapszódiájával kezdődött a rendkivül gazdag müsor. A Végh Sándor hegedűjén felhangzó Lassú és Friss lágy egészben olvadt össze a fiatal, fölényesen biztoskezü komponista kiséretével.

Ezután **Veress Sándor** a Rómában ösztöndijas Bartók-tanitvány önálló zongoraszámai következtek: Kodály Székely keservesét s Székely nótáját, majd Bartók Régi táncdalait adta elő.

A szünet előtti utolsó szám **Veress Sándor** hegedüversenye volt (Ania, Allegro motto)

A müsor második részében az egy Kodály: Adagion s Valsetten kivül minden egyes szám művészeink saját szerzeménye volt. **Veress** zongoradarabjai közül itt csak csárdását s gyönyörü Székely lassuját emlitjük meg. Farkas—Végh: Hétfalusi csángó tánca méltó keret volt **Végh Sándor** kiforrott, oly sokszor megcsodált technikájának. Itt bámulatos piccikátóival, a Nógrádi Verbunkosban mesterien kidolgozott üveghangjaival nyügözte le hallgatóságát. Ez az utolsó szám Veress—Végh szerzemény volt.

A közönség s az egyetemi ifjúság szünni nem akaró tapssal tolmácsolta köszönetét gyönyörü játékért s alig akarta leengedni a müvészi kettőst a pódiumról. Egy müsoron kivüli utolsó számmal: Bartók magyar népdalaival ért véget a nagysikerü est.

A Debreceni Egyetemi Ifjúság megmozdulása bizonyságtevés a magára talált magyar muzsika mellett, melynek hangzania kell még akkor is, amikor csak kevés embernek van füle a hallásra, sőt éppen ezekben az időkben kell, hogy elvonja az élet zajától az embereket, hogy szivükbe egy kis fényt, jóleső meleget, egy cseppnyi tiszta boldogságot csempésszen.

Üzenetek a frontról

Sugár Mihály honvéd a K. 481 tábori postáról sok szerető üdvözletet és csókot küld édesapjának, testvéreinek, ismerőseinek. Már három hónapja nem kapott otthonról levelet, nagyon kéri irjanak. Jól van, egészséges.

Dr Matolcsy Sándor karp. honvéd a B. 545 tábori postaszámról üzeni hozzátartozóinak, hogy jól van, egészséges. Sok levelet vár. Szerető csókjait küldi.

Gyimessy Gábor a C. 220 tábori postaszámról üzeni Debrecenben lakó feleségének és kisfiának, hogy jól érzi magát. Levelet vár. Sok csókot küld.

Nagy Jenő honvéd a K. 334 tábori postaszámról üzeni feleségének, szüleinek, hogy jól érzi magát. Kéri, hogy a kis Rózsikára nagyon vigyázzanak. Sok csókot küld.

Murányi Imre szakaszvezető a Z. 514 tábori postaszámról üzeni Debrecenben lakó feleségének, hogy egészséges. Sok levelet vár. Szerető csókjait küldi.

Balogh Béla honvéd a B. 485. tábori postáról küldi szerető üdvözletét és csókjait feleségének és édesanyjának. Lehet, hogy nemsokára hazamegy. Egészséges.

Szőllősi Sándor honvéd a Z. 514 tábori postáról üzeni Debrecenben lakó hozzátartozóinak, hogy semmi baja sincs. Sok levelet vár Szeretettel csókol mindenkit.

Major Sándor főtörzsőrmester a Z. 220 tábori postaszámról köszönti szeretteit. Jól van, egészséges.

Sajtos Bálint szakaszvezető a P. 939 tábori postaszámról küldi szerető csókjait menyasszonyának. Jól van, sokat gondol rá

Harsányi József tizedes édesanyja és felesége névnapja alkalmával sok örömet és boldogságot kiván. Szerető csókjait küldi.

Lakatos József törzsőrmester a P. 939 tábori postaszámról küldi szerető csókjait Debrecenben lakó hozzátartozóinak. Jól van, s most már rendesen küld levelet.

Gardó Sándor hadnagy a K 857 tábori postáról sok szerető üdvözletet és csókot küld feleségének és kisfianak Debrecenbe. Jól érzi magát, semmi baja sincs. Sok levelet vár.

Toma Sándor szakaszvezető a B) 500 tábori postaszámról küldi szerető csókjait és üdvözletét Debrecenben lako szüleinek és ismerőseinek. Jól van, egészséges. Sok levelet vár.

APOLLO
filmszinház

Előadások: 3, 5 és 7 órakor. vasárnap 11 órakor is.
Móricz Zsigmond gyönyörü regényének filmváltozata.

Kerek Ferkó

Főszerepben: Csortos, Egry Mária és Jávor

HUNGARIA
filmszinház

MA UTOLJÁRA!

Boldogság a vége

Főszereplők: Bordy Bella, Perényi László, Somlay A., Berki L., Rajnay G., Pethes F.
Előadások: 5 és 7 órakor.

METEOR
mozgó

Szerdán és csütörtökön 5 és 7 órakor!
Magyar filmremek!
SZÖRÉNYI ÉVA, AJTAY ANDOR, GREGUSS ZOLTÁN

Éjféli gyors

VIGSZINHÁZ
mozgo

Ma 5 és 7 órakor utoljára az izgalmas és lebilincselő francia filmremek:

Az úszó város

Michel Simon, Jules Berry Gaby Morley a főszerepekben

Mi van a tűzifával?

A fahiány legfőbb oka: a kereskedő csak ráfizetéssel tudna megrendelőinek szállítani.

A tüzifaellátás nehézségeiről sok szó hangzott el már. Debrecenben tudvalévően az a helyzet, hogy a városi erdőkből kitermelt fa a szükségletnek csak egy részét képezi, míg a továbbiakban a tüzifakereskedők által a városba hozott fa fedezi a szükségletet. Ez utóbbi azonban csaknem teljesen kiesett mostanában, illetve a minimális mennyiségre korlátozódott.

Az egyik debreceni fakereskedő rendelkezésünkre bocsájtotta a vonatkozó adatokat, melyek a következő képet mutatják.

Ab erdő a fa ára mázsánként a megállapított 3 pengő 75 filler, azonban ezért az árért lehetetlen beszerezni, mert a termelők általában 2 pengő 25 filler költséget számítanak az alapárhoz, amivel a fa ára már hat pengő mázsánként. Ehhez jön még az erdőből a vasuti állomásig való fuvarozás költsége, ami nem kevesebb mint 3 pengő és 50 fillér, továbbá a vasuti fuvardíja mázsánként hetven fillér, mérlegelés, kövezetvám, szállítási igazolvány 44 fillér, fuvar az állomástól a fogyasztóig 1 pengő, a kereskedő felszámítható minimális haszna 1 pengő, *úgyhogy a fa mázsánkenti ára 12 pengő 64 fillér lenne.*

Ezzel szemben Debrecenben a tüzifa maximális ára mázsánként 8 pengő 30 fillérben van megállapitva, így a kereskedők tulajdonképpen 4 pengő 34 fillér ráfizetéssel tudnának szállitani megrendelőiknek. Ezt azonban természetesen nem tehetik. Ha annyit számitanának fel, amennyibe belekerül, árdrágitást követnek el. Ez okból szünetel csaknem teljesen, vagy korlátozódik egészen minimális keretekre és csupán szerencsés körülmények folytán valahogy olcsóbban beszerzett kis mennyiségekre a fakereskedelem tevékenysége.

Kereskedőkörökben azt mondják, hogy ha a megállapított maximális árhoz bizonyos felárat, szigorú számitást véve alapul átlag három pengős költségtérítést engedélyeznének, úgy megindulnának a szállitmányok, mert a kereskedelem ha nem is találná meg teljesen a számitását, de a ráfizetést elkerülné és az uzlet forgalma fenntartásának érdekében vállalkozna a fa behozatalára.

Erdekes, hogy ugyanez a vélemény merült fel *Nyiregyházán*, hol maga *Foghtüy* Miklós miniszteri tanácsos vizsgálta meg a faellátás kérdését, mivel Nyiregyházán még nagyobb hiány mutatkozik tüzifában. A »Nyirvidék« azt irja, hogy egyes helyeken sikerrel vezették be azt a rendszert, hogy megengedték a maximális árhoz bizonyos kezelési költség felszámitását.

Élet-halál küzdelem után fogta el a csapókerti igazgató-tanító a késsel támadó tettenért betörőt

A debreceni rendőrségi fogda szökevényének kalandos útja a szerelmi bánata miatt elkövetett lopások sorozatán át Debrecentől Debrecenig

Beszámolt a »Debreczen« arról, hogy a debreceni rendőrség fogdájából Varga Sándor cigány sártapasztó-munkással, akit azóta elsötétités alatt elkövetett betöréseiért halálra itélt a szatmári rögtönitélő biróság, együtt megszökött ifj. Lévi Gábor 33 éves cipész, állás- és foglalkozásnélküli egyént a debreceni rendőrség körözése alapján Nagyváradon elfogták és Debrecenbe kisérték.

A detektivek tegnap kezdték meg Lévi kihallgatását. Az elfogott szökevény beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy ungvárott fogházbüntetését október közepén töltötte ki és mikor kiszabadult haza ment édesapjának Bácstopolya községben Adj Isten csángótelepen levő lakásába. Itt azonban hamarosan megunta a rendes életet és apjától ellopva egy fekete télikabátot, két zakót és cipőket október 30-án Debrecenbe jött. Az apjától lopott ruhaneműeket a debreceni zsibvásárban értékesitette 165 pengőért. A pénzből elvált felségének ajándékként vett egy kombinét 35 pengőért, azt elküldte neki, a többi pénzt pedig elitta, mert nagyon búsult az asszonya után.

— *Ez a szerelmi bánat téritett le engem a rendes útról* — mondotta vallomása során a detektiveknek ifj. Lévi Gábor.

A sorozatos korcsmázások következtében a pénz hamarosan elfogyott és ifj. Lévi elhatározta, hogy lopás utján jut újabb összeghez. *Besurrant Mák János igazgató-tanitó Mikes Kelemen-utca 2. szám alatti lakására, ahol az ólban négy hizott kacsát látott, azokat összekötözte és a kijárathoz közel elrejtette.* Ezután az előszobába surrant, ahol három méternyi rongyszőnyegt összegöngyölt és hóna alá csapta. További kutatása során benyitott az egyik iskolaterembe, ahol vesztére ott volt maga Mák János igazató-tanitó és az iskolás gyerekek beirását végezte.

A tolvaj erre úgy tett, mintha keresne valakit:

— Itt lakik Szabó úr? — érdeklődött.

Mák János azonban észrevette a Lévi hóna alatt levő rongyszőnyeget, melyben sajátját ismerte fel. Pillanat alatt átlátta a helyzetet, cselhez folyamodott.

— Itt lakik — mondotta — csak most pillanatnyilag nincsen idehaza. Nem sokára azonban jönni fog, legyen szives befáradni a szobába és megvárni.

Mák János megindult a szoba felé, maga előtt irányitva a tolvajt, aki kénytelen-kelletlen jó képet vagott a dologhoz és bement a szobába. Csakhamar azonban gyanut fogott és ki akart törni. Mak János, aki az ajtónál állt nem engedte elmenekülni a tolvajt, *aki erre kést rántott és heves dulakodás, élethalál küzdelem támadt a két férfi között.* Az igazgató-tanitó erősebbnek bizonyult, legyürte ifj. Lévi Gábort, rázarta az ajtót és értesitette a rendőrséget. Lévit előállitották a rendőrségre ahol az első kihallgatások után zárkájába vezették, *mely közös cella volt Varga Jánoséval, a betörések miatt elfogott sártapasztó cigánnyal.*

Lévi vallomása szerint még aznap este 8 óra tájban történt, hogy Varga a priccs ágydeszkájával felfeszitette a cella vasrácsát és ki törtek a rendőrség udvarára, innen pedig a faraksás tetejéről a falra kapaszkodva az utcára. Szökés után útja nyomban elvált Vargáétól. Lévi még másnap délelőtt elment Kovács Martonné Iskola-utca 4 szám alatti lakos lakásához, melyet már korábban kiszemelt és a pinceablakot felnyitva bemászott s 500 pengő értékü ruhaneműt és fehérneműt ellopott. Ezzel Hajdúböszörménybe utazott, ahol 180 pengőért eladta.

Ezután *bonyolult és kalandos utazgatásokba kezdett a körözés elől menekülő betörő, közben újabb bünc selekményeket követve el.* Gyalogment át Balmazujvárosra, onnan Szoboszlóra, majd alkalmi szekeren Nádudvarra, ahol két napot töltött és ez elég volt arra, hogy Kiss István Madarász tanyájára betörve a pénztárcát felkutassa és abból egy marék százpengőst lopjon. Zsákmányával gyalog indult meg Püspökladányba és útközben olvasta meg a lopott pénzt, *nyolc darab százast talált. Pénzzel zsebében vonaton ment Szolnokra, onnan kacskaringós úton Nagyváradra, majd november 7-én Szabadkára, ahol özv. Kiss Istvánnétól 1000 pengő értékü fehérneműt lopott s ezt a szabadkai zsibvásáron eladta 160 pengőért.* Szabadkáról visszautazott Nagyváradra, ahol szombaton Körödi József gazdasági intéző tyúkketrecébe bebújt és tyúkokat akart lopni. Észrevették, razárták a tyúkketrec ajtaját és átadták a rendőrségnek. A debreceni rendőrség körözése alapján a nagyváradi kapitányságon nyomban felismerték és Debrecenbe szállitották.

A kihallgatások befejezésével a detektivek helyszini szemlére vitték az Iskola-utcára és a Mikes Kelemen-utcára ifj. Lévi Gábort, aki pontosan lejátszotta a bünc selekmények elkövetését. A debreceni rendőrségi fogda kalandos életü szökevényét ma kisérik át a kir. ügyészségre.

A budapesti éttermek híres szakácsnőjét bűn útjára sodorta az alkohol és a debreceni pályaudvaron sorozatos bőröndlopások után elfogták

A debreceni rendőrség a MÁV-pályaudvaron tegnap őrizetbe vette Boján Mária 49 éves szakácsnőt, aki évekkel ezelőtt több budapesti étteremnek volt híres szakácsnője, valósággal versengtek érte a fővárosi nagy éttermek, mint aki művésze volt az izes magyar konyha vezetésének. Aztán rászokott az italra, az alkoholizmus elsodorta, lassan megbizhatatlansága folytán minden állásából kikerült, elszegényedett, ruháit is eladta, lerongyolódott. Innen már csak egy lépés volt a bűn útja....

Debrecenbe október elején jött először Bojan Maria, amint kihallgatása során a detektíveknek elmondotta. Munkát keresett, azonban a lezüllött nő nem tudott alkalmazáshoz jutni. — Hajdúböszörményben is megpróbálkozott és Vékony Lajos vendéglőjében munkát is kapott. Pár nap mulva azonban rajtacsipték, hogy a pincéből nagymennyiségü meggylikőrt lopott és azt szobájába vive leitta magát. A likőr árát megfizette és nem tettek ellene feljelentést, távozásakor azonban ágyneműket lopott, amit Debrecenbe hozott és itt a zsibvásárban eladta 30 pengőért.

Ezután sorozatos bőröndlopásokat követett el a debreceni MÁV pályaudvaron.

November 9-én a Nagyállomáson egy utastól élelmiszert tartalmazó tarisznyáját lopta el. Az élelmiszert elfogyasztotta, a tarisznyát 16 pengőért adta el az ócskapiacon. November 16-án a III. osztályú váróteremben egy utastól ruhaneműt tartalmazó csomagot lopott el s a ruhanemű egyrészét eladta a kisállomás előtt levő vásártéren káposztát áruló falusi öltözetü férfinek 50 pengőért, egy nadrágot pedig ugyancsak a vásártéren 50 pengőért másik férfinak.

November 17-ikén a vásártéri kisállomáson a III. osztályú váróteremben két ittas férfi bőröndjét lopta el és a lopott holmit Simonffy utcai ideiglenes lakására vitte. Még aznap kiment a nagyállomásra, ahol a III. osztályú váróteremben egy almával telt vesszőkosarat lopott. Másnap a lopott almáskosárba tette a bőröndben talált fehérneműket és kiment a pályaudvarra, ahol azt értékesiteni kezdte. Egy asszonynak nyolc inget eladott 198 pengőért, egy másiknak hat-hat inget 160 pengőért. Árusitás közben azonban megpillantotta a pályaudvaron szolgálatot teljesitő detektiv és előállította. Bojan Mária beismerő vallomást tett, elmondotta, hogy nem tud az italról leszokni, most már rendesen dolgozni sem tud és ezért követte el a lopásokat. A rendőrség őrizetbe vette.

Elsőrendű munkaerőt,

ki a szabászatban is jártas, keres bevezetett úri szabóság. Cím a kiadóban.

EGY KIS CSOMAG

Irta: Rhédeyné Szekér Éva

Az elegnás Espresso lágyan zsongotta muzsikától, mely a hatalmas rádióból szüródött át az egész termen A kék bársony fülkék puha ülésén kényelmes beszélgetésben foglaltak helyet, sokan voltak most itt.

Egyik meghitt kis fülkéből halk beszélgetés hangzik: igen szivecském, két hét mulva ismét itt fogunk ülni, ismét beszélgetünk, ugye? Mert tudod előbb nem lehet, szolgálati úton leszek addig, de azért sokat gondolok majd rád jó? A mély férfihang meglágyul, mint mikor valaki csak a szemeivel vár feleletet valakitől. Hiszen olyan jó itt elbeszélgetni kicsit, rádiót hallgatni, nem is hiszed mennyi ezer dolgom és gondom van a hivatalban, most nemhogy szünne a munka, de egyre több lesz Jó néha egy kicsit kikapcsolódni...

Puha, doromboló női hang válaszol. Igen, igen, persze de milyen nehéz lesz nélküled ez a két hét Már úgy megszoktam hogy idejárunk, ez egy olyan kedves hely, jó itt. Van benne valami finom, ezekből a kék bársony ülésekből olyan kedves otthoniasság száll az ember felé, s ez jól esik.

Messze néz a nő, ki tudja mire gondol? A férfi cigarettára gyujt és a távolba fujja a sötétkék bodrokat Arca nem látszik, s mintha örülne ennek, hogy kemény férfivonásainak pillanatnyi ellágyulását nem láthatja meg ez a kedvesen dorombolo szép nő. Neki van otthona, jó asszonya, aki mindég szeretettel várja öt, s mindig mosolyog. Ha nem is olyan észbontóan szép és kivánatos már, mint ez az aranyhajú, karcsu nő, mégis: **feleség.** Merthiszen azért minden kirándulás után, minden kis „szellözés" után újból és újból rájön gyarló férfiösztönével ráeszmél: „Mindenütt jó de a legjobb otthon" Ha az az asszony nem mosolyogna mindig, nem várná jókedvüen és sötét szemrehányás csillogna szemeiben, valahányszor ő megkésik hivatalából, talán nem érezné ezt oly igazán a lelke mélyéből s nem örülne még egy ilyen csodálatosan szép, behizelgően kedves nő közelében is annak, hogy van hová **hazamennie ?.**

— Ugye, Laci? Rezzen föl gondolataiból a férfi. Mit parancsol drágám? Kérdi kedvesen, udvariasan. Hát nem is figyelsz, amit mondok? Huzódik melléje a nő és mélyen, hosszan a szemébe néz, mintha onnan akarna szavak helyett választ kapni

Hosszas csönd, a rádió hangos indulóba vált át halkütemü szalonzenéről és minden beszéd összefolyik most már. Nagy sürgés forgás, jövés-menés van, idősebbek, fiatalok járkálnak ki s be, ki sietve, ki élvezve a szép helyen jó zenét és pár süteményt, melyet odavisz magának a kis márványtetejü asztal mellé, hogy elfogyasztva tovább siethessen dolgára e pár perc kikapcsolódása után.

Most nagy társaság érkezik s jókedvüen állják körül a pultot, úgy választanak ki maguknak, ki ezt, ki azt. A terem belsejéből szép fiatal pár jön kifelé. Arcukra van irva, hogy: **boldogok. —** És elejtett pár szavuk csak megpecsételi ezt a látszólagos föltevést: „Ugye holnap ilyenkor már úgy mondom: kis feleségem? Kisuram!" Ennyi a válasz s szemük ragyogásánál már csak a két kis aranykarika csillog jobban az ujjaikon. Most egy magas, elegáns férfi áll meg a kasszánál. Ő is a terem egyik kis fülkéjéből jött ki. Fizetni akar, de meggondolja és a pulthoz megy. Válogat a legjobb sütemények**ből csomagoitat magának.** Mire a csomag elkészül és fizet, egy nő áll meg mellette. Aranyszőke, karcsu **Aranyhaja** meglibben sötétzöld kosztümjének fekete prémjén. Mindenki utánafordul. Férfiak összenéznek. Szép Gyönyörü! Morajlik kiváncsi férfiak felől. Könnyed mozdulattal lép ki az ajtón a férfi előtt. **Ők azok.** Az elejtett szavak után és a hang azonosságáról kétségtelen, hogy **ők azok.**

Milyen furcsa. Kint már ridegen, közömbösen lépdelnek egymás mellett, mint akik véletlenül találkoztak össze csak. Söt, mintha valami feszültség lenne kettőjük közt a láthatatlan válaszfal. Távoli és hideg, közömbös ismerősként haladnak, majd az egyik utcakereszteződésnél megállanak. Egy-egy **szokásos, síma** és semmitmondó mosollyal **elköszönnek** egymástól. Egyik **balra** tér, másik jobbra indul.

Megcsörren az előszoba csengője. Maga **a ház asszonya** nyit ajtót. Kis pir **fut át** arcán s mintha a szive **is** megdobbanna kicsit, mikor férje lép be mosolyogva. Kezetcsókol az asszonynak s **ez a kézcsók** őszinte és meleg. **Kicsit megkéstél** szivem, szól az **asszony szeliden** és hangja nem **szemrehányás, hanem** feltételnélküli **megbocsátás.** A férfi elfordul **és a kis csomag** felé nyul. Igen, **angyalkám,** de azért még beszaladtam **ezért a** kis csomagért... megláttam valamit, amit tudom, te **nagyon** szeretsz... gondoltam, megörülsz neki? De nem néz a feleségére.

És az asszony nagyon boldog. Ime az ő férje a **legjobb** férj a világon, Még az utcán, kirakatok előtt is csak rá gondol... Kibontja a csomagot. Igen, valóban az van benne, amit ő szeret. Férje ezt tudja, mert **menyasszony** korában is mindig ilyet evett, mikor még együtt **jártak** cukrászdába. **Átöleli a magas,** komoly férfi nyakát. Lacikám, te még mindig, mindig olyan vagy, mint régen... Mindig **gondolsz** rám!

Meghitt egyetértésben ülnek ebédhez. Boldogok... Ha meg **is** tört már kicsit ujjaikon az arany karika üde ragyogása tizenöt év megszokásában, szíveikben a régi melegség tüze lobog.

Milyen ritkaság **is az,** ha két ember maradéktalanul megmarad egymásnak évek viharaiban is.. néz maga elé az asszony, s szép arcán átszellemült, hittel teli mosoly rezzen, amíg ketté vágja a tortaszeletet, mert Laci is szereti és szegény annyira sietett hogy bizonyosan nem ült le a cukrászdában, hogy ő is egyék valamit...

Az egyházkerületi bíróság Cseke Antal szoboszlói igazgató-tanító megválasztását megerősítette

A Tiszántúli Református Egyházkerület bírósága tegnap délelőtt tárgyalta Cseke Antal szoboszlói igazgató-tanító megválasztása ellen benyujtott fellebbezést.

Cseke Antalt a szoboszlói ref. egyház presbiteriuma az iskolaszék javaslata ellenére igazgatótóvá választotta. Ez ellen a határozat ellen formai és egyéb okok miatt fellebbezést nyujtott be az iskolaszék elnöke, Bélteky Lajos lelkipásztor Az ügy az egyházmegyei bíróság elé került, amely a persbiterium határozatát jóváhagyta.

Igy került az ügy újabb fellebbezés következtében a *végső bírói fórum, az egyházkerületi bíróság elé,* amely tegnap délelőtt tartotta meg az ügyben a tárgyalást és jóváhagyta az elsőbiróság ítéletét és most már jogerősen kimondta az egyházkerületi biróság, hogy Cseke Antal a szoboszlói ref. egyház megválasztott igazgató-tanitója.

Ha azt akarja, hogy megbizható, pontos órája legyen, akkor

INVAR és UNIA Precizios órák kerületi képviselete

Honvéd, Levente vagy Turul

márkás órát vegyen!

BESZEREZHETŐ MINDEN KERESZTÉNY SZAKÜZLETBEN
VISZONTELADÓK RÉSZÉRE KIZÁRÓLAGOS EGYEDÁRUSITÓ

Bátory óranagykereskedés

TELEFON: 12-37. DEBRECEN, RÁKOSI JENŐ-U. 7.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, november 20-án reggel 8 órától, november 27-én reggel 8 óráig: Kossuth, Piac u. 26, telef. 30-95 Magyar Korona, Kálvin-tér 15. telefon: 16-06. — Arany János, Csapó u. 66, telefon: 11-78. sz. Hungária, Szoboszlói út 4 sz., telefon: 32-50 szám.

Nagyszabású konferenciát rendez a református ifjúság Debrecenben

A debreceni református ifjúság körében mozgalmas események folynak. Az első népfőiskolai tanfolyam hetek óta tart. Ezen a héten pedig minden este 7—9-ig ifjúvezetőképző tanfolyamot rendeznek. Péntektől tartja a diákifjúság csendes napjait. Mindezeknek záró alkalmaként vasárnap egész napos konferencia lesz, amelyre a környező gyülekezetek ifjúsága is nagy számban jelentkezett. A konferencia gyülekezési helye a Kollégium udvara, 8 órai kezdettel, utána bibliaórák lesznek *Pataki* László ifjúsági lelkész irányításával. Majd dr. *Ferenczy* Károly egyházkerületi főjegyző hirdet Igét az ifjúságnak. Istentisztelet után dr. *Teleki* László gróf, a KIE országos elnöke tart előadást »Az új élet« címmel, majd *Papp* Béla karcagi lelkipásztor »Nemzetünk kérdéseiről« beszél. Ebéd után a vidékiek számára városnézés, a Kollégium megtekintése szerepel programmon dr. *Lukács* László könyvtárigazgató vezetésével. Beszél *Barcza* Gedeon fővárosi tanár és *Kiss* Antal Jenő ifjúsági lelkész is. A konferencia bezárását és annak keretében a népfőiskolások záróvizsgáját *Sipos* Károly nyilastelepi lelkipásztor irányítja.

— **Kállay miniszterelnök ebédet ad Herczeg Ferenc tiszteletére.** Az ebéden a Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság néhány kitűnősége is megjelenik.

— **A kistemplomi egyházrész központi bibliaköre** ma, szerdán délután 5 órakor az egyházrész gyülekezeti termében (Révész-tér 2) összejövetelt tart. Előtte 3-tól 5-ig nőszövetségi munkaóra a lelkészi hivatalban.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7—8-ig a Széchenyi-utca 4. szám alatt levő lelkészi hivatalban lesz külön bibliaóra.

— **Tanítóválasztás és karácsonyi segély Hadházon.** A hajdúhadházi református egyház két tanítói állást töltött be. Az egyikre Mezey Sándorné Erdey Jolánt, a másik állásra Balogh Annát választották meg, aki Vésztőről pályázott a hadházi állásra. Hadház presbitériuma már döntött a tisztviselői és alkalmazottai karácsonyi segélye ügyében is és személyenként 200 pengőt ad téli beszerzésre.

— **Az egyetemi egyházkörzet nőszövetsége** ma, szerdán délután félötórai kezdettel tartja teával egybekötött irodalmi délutánját, melynek műsorát teljes egészében a református vallású egyetemi hallgatónők adják. A délutánt nagy érdeklődés előzi meg.

— **Dr Bottyán Imre alezredes orvos saját laboratóriumában végzett kísérleteivel** megállapította, hogy baktériummentes fehérje, bacillusmentes feriözés okozza a reumás megbetegedéseket. Bottyán kísérleteit német professzorok is ellenőrizték.

— **Új nehéz szovjet harckocsitípus tűnt fel Nikopolnál.** A 46 tonnás kocsik bevetése nem hozott sikert. tíz közül ötöt kilőttek.

Halál a hazimulatság után

A debreceni törvényszék őtször tartott már tárgyalást **Miku Károly** újlétai legény ügyében, akit azzal vádolnak, hogy **egy házi mulatság során késével agyonszúrta Végvári Józsefet,** akinek a mellére térdelt és úgy vágta bele bicskáját, melynek pengéje a szívet is megsértette.

A tárgyaláson a vádlott mindvégig tagadta, hogy ő követte volna el a bűncselekményt, csupán azt ismerte be, hogy öklével mellbe ütötte Végvárit, aki mindenkivel kötölözködött és verekedett.

A tanúvallomásokból kiderült, hogy **Végvári részegen többeket arculvert és végül is többen közrefogták elverték és kivezették a házból.** A legényt a kivezetés közben arcán, fején véresre verték. A halálos szúrást később kapta, abban az időben, amikor Miku ráugrott és a ház előtt földre teperte. Az egyik tanú szerint Miku kétszer csapott le és utána a bicskát zsebébe tette Miku ezzel szemben arra hivatkozott, — hogy kése nem is volt és a zsebébe azt az ötvenfillérest tette, melyet mint tartozást háziasszonynak akart átadni.

Budai Béla tanú szerint a halálos sebet szenvedett legény az ő kérdésére azt válaszolta, hogy Miku szúrta meg.

Dr **Ökrös Sándor** törvényszéki orvosszakértő az elnök kérdésére az egyik tanun mutatta be, hogyan történhetett a halálos szúrás és hol volt a seb az áldozat testén.

A bíróság este hét órakor fejezte be a tanuk kihallgatását. Dr **Paksy István** az ügyészség alelnöke súlyos büntetés kiszabását kérte, míg a védelem azt hangoztatta, hogy a zavaros tanú vallomások semmi komolyabb bizonyítékot nem adnak a vádlott bűnössége mellett és felmentést kért.

Dr **Jóna Kálmán** tanácselnök este 8 órakor hirdette ki az ítéletet, melynek értelmében bűnösnek mondották ki **Miku Károlyt haláltokozó súlyos testisértésben és ezért elitélték két évi és hathónapi fegyházra.** Büntetéséből a vizsgálati fogsággal négy hónapot és 15 napot kitöltöttnek vettek. Az ítélet nem jogerős.

— **A szoboszlói ref. egyház karácsonyi segélyt ad.** A szoboszlói református egyház presbiteriuma úgy határozott, hogy a tanítóknak és egyházi tisztviselőknek, alkalmazottaknak félhavi fizetésüket és fele családi pótlékukat adja karácsonyi segély címén.

— **A Mester-utcai egyházrész nőszövetsége** november 25-én, csütörtökön délután 5 órakor a Kálvin-tér 5. szám alatti gyülekezeti teremben ünnepélyt rendez. Megnyitót mond Kovács Gusztávné elnöknő. Dr Szabó Lajos nagyváradi lelkipásztor a magyar dal nemzetfenntartó erejéről tart előadást. Énekszámmal szerepelnek a műsorban Bartha Edit, Boros Edit, Jóljárt Etelka, Kánya Éva, Nagy Klára, Orosz Klára, Varga Mária tanítónőképezdei növendékek. Felolvasást tart dr Orosz Árpád egyházrészi tanácsos és szaval Kolozsváry Kiss Katalin. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

— **A toscanai Appeninekben erős havazás állott be,** Frahosaban a hó 130 centiméter.

— **Az adriai tengerparton megölt olasz lakosok tömegsírjára bukkantak a németek.** Póla közelében egy érchánya mellett, 224 holttestet találtak, mindegyiket közvetlen közelből lőtték agyon.

— **A norvég gabonaellátást** a Németországgal kötött egyezménynyel biztosították, úgyhogy e télen Norvégiában senkisem fog éhezni.

— **Egy amerikai bombázó magasfeszültségű vezetékbe ütközött** Pennysylvaniában a hegyek között és lángolva lezuhant. Hét ember meghalt.

— **A németek új készüléket találtak fel,** mely nagyon felerősíti a házromok alá került emberek kopogását és így idejében kimenthetik őket. A fal kaparását is nagy hangerővel adja vissza.

— **Duff-Cooper volt minisztert az angol kormány képviselőjévé nevezték ki** az algíri bizottság mellé. Az olaszországi közös bizottságba MacMillan északafrikai angol államminisztert nevezték ki.

— **Tizenhatezer tojást találtak Mészáros József szombathelyi cukrász titkos raktárában.** A tojáson kívül nagymennyiségű vajat, mézet, zsírt, lisztet és mákot is felfedeztek mintegy ötvenezer pengő értékben. Az árukat elkobozták és a halmozó cukrász ellen pedig szigorú eljárást indítottak.

— **Ben Smith angol munkáspárti politikust,** aki fiatal éveiben taxisoffőr volt, a királyi titkos tanácsba választották be.

— **Ostromállapot Tel Avivban** és a környező zsidó telepeken. A feszült helyzet miatt hirdették ki az ostromállapotot.

* **A munkásfőiskolára beiratkozás** minden este 6—8-ig a Hivatás szervezetben Ferenc József-út 36. szám alatt.

— **Milánóban megszünt a kivételes állapot.** A kávéházakat kinyitották, kulturális összejöveteleket, sportbemutatókat rendeznek, a színházak és mozik megnyíltak.

— **Szófiában tegnap végrehajtották a Pejev-perben hozott hármas halálos ítéletet.** Kémkedés miatt Pejev ügyvédet és bűntársait kivégezték.

— **Finnországban több finn-ugor néprokonsági ünnepséget rendeztek.** A főünnepségen a köztársasági elnök is résztvett.

— **A háború kitörése óta csökken az öngyilkosok száma** — jelenti a Magyar Statisztikai Szemle. A háború előtt 100.000 lélekre 31 öngyilkosság esett, míg 1941-ben mindössze 24.4.

— **Burgonyát loptak a debreceni pályaudvarról** Kósa József és Kósa Lajos. A debreceni törvényszéken dr Tomola bíró most vonta kérdőre a burgonyatolvajokat. Kósa Józsefet az ungvári törvényszék fogházából vezették elő a tárgyalásra, ahol két és fél évi fegyházbüntetését tölti. A bíróság a burgonyalopás miatt Kósa Józsefet hathónapi börtönre, Kósa Lajost egyhónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

— **A debreceni törvényszéken** kedden délelőtt kezdték meg az újrafelvételi főtárgyalást a Jónatanács előtt Fábián Ferenc hentes ismeretes árdrágítási ügyében. A zsírnakvalót és szalonnát adta magasabb áron és ezért elítélték két esztendőre. Az újrafelvétel során tanukkal kívánja bizonyítani, hogy nem ő árdrágított, ő az árut a rendes áron adta ki, de az, akinek átadta, az ő nevével visszaélve drágította és így keresett a maga használára. A bíróság 16 tanút idézett be a tárgyalásra, de mivel több fontos tanu nem jelent meg, a tárgyalást elnapolták december 10-re.

— **Háromkilós karácsonyi ajándékcsomagot küldhetünk a hadműveleti területre december 10-ig.** A honvédvezérkar főnöke lehetővé teszi, hogy karácsonyra mindenki örömöt szerezhessen a hadműveleti területen levő hozzátartozójának. Külön ajándékcsomagok továbbítását a korlátozott szállítási lehetőségek miatt nem vállalhatják. A honvédvezérkar főnöke megengedte, hogy a tábori postai csomagok feladásához szükséges kék bélyegjegyes tábori postai levelezőlap decemberi szelvényével bárki két kiló helyett kivételesen háromkilogrammos tábori postacsomagot adhasson fel hozzátartozójának. A csomagok élelmiszer és dohánynemű tartalma nem esik a fennálló korlátozások alá. Téli óvócikkeket is lehet tenni a csomagokba, amelyeket ajánlatos legkésőbb december 10-ig postára adni, hogy azok kellő időben kiérkezhessenek a hadműveleti területre.

Dr Karácsony Sándor érdekes előadásával megnyílt a Gönczy Egyesület és a Társaslélektani Intézet közösen rendezett előadássorozata

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg a Kollégiumban az az előadássorozat, melyet a tanítók Gönczy Egyesület az Egyetemi Társaslélektani Intézettel karöltve rendes, s melynek értékes előadásait dr *Karácsonyi* Sándor egyetemi professzor tartja.

Molnár János Gönczy-elnök közvetlenhangú megnyitójában a tanítóság továbbképzésének fontosságáról, a Magyar Nemzetnevelő Rend felállításának szükségességéről és az egységes, igazi magyar szellem megteremtéséről szólott.

Dr *Karácsony* Sándor »Bevezetés a társaslélektanba« címen tartotta meg első, igen érdekes előadását.

Beszélt a régi pedagógiáról, melyben csak a megtanítandó anyagot gondolták fontosnak, de a tanító és a tanítvány személyiségével, lelkiségével egyáltalán nem törődtek. Csak hosszú idő mulva állították fel kívánnivalókat a tanítóval kapcsolatban, s *még később ébredtek rá arra, hogy a tanításnál a gyermeki lélek törvényeit szem előtt kell tartaniok.*

Korszakalkotó volt aztán a pedagógiában az a felfedezés, hogy az egyéni lélektan ismerete távolról sem elég, ha igazán jó eredményeket akarnak elérni. Rájöttek ugyanis arra, hogy bizonyos lelki jelenségek nem jöhetnek létre egyedül, hanem legalább két személy közreműködése szükséges ahhoz.

Nagyon megkapóan magyarázta meg Karacsony Sándor, hogy például a nyelv, a beszéd is mindig legalább két ember egymáshoz való viszonyulásának eredménye. A mindennapi életben általában nem törődünk ezzel. *A tanító is sokszor esik abba a hibába, hogy nem veszi figyelembe a gyermeklelkekből felé szálló érzéseket és gondolatokat. Úgy gondolja, ha módszeresen jár el, megtette kötelességét.* Aki azonban fontosnak tartja, hogy olvasson a gyermekből, az azonnal a gyermekhez, tehát a másik egyénhez, annak lelki kívánságához szabja a szavait s így *biztosítja a figyelést, az érdeklődést*

Azonban nemcsak a nyelvben van ilyen társaslélektani vonatkozás, hanem az egész társadalmi életben Az egyik ember valamilyen formában hat, a másikon ez a hatás meglátszik.

Érdekesen csoportosította ezután a társaslélektani problémákat, melyek közül az egyszerű életérzetek sem maradtak ki. Szólott a testi és lelki szimptómákról is.

A tudományos felépítésű, értékes, s amellett mindenki által könnyen megérthető élvezetes előadás nagy tetszést aratott.

— **A Német Tudományos Intézet vezetősége közli,** hogy kereskedők és iparosok számára külön tanfolyamok kezdődnek. Első megbeszélés csütörtökön este 7 órakor a Német Tudományos Intézetben (Ferenc József-út 22. II.).

— **A Baross Szövetség felhívása.** A tüzifakiskereskedők szakosztálya csütörtökön este hat órakor a Baross Szövetség helyiségében szakosztályi ülést tart. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Szoboszló városa a tisztviselőinek és alkalmazottainak** egyhavi fizetésüket folyósítja karácsonyi segélyként.

— **Felhívás.** Felhívjuk az önálló kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét lapunk november hó 1-i számában megjelent német nyelvtanfolyam megszervezésére vonatkozó közleményünkre. Miután a tanfolyam folyó hó 25-én, csütörtökön este 7 órakor kezdődik, a magukat német nyelvben gyakorolni kívánók ezen időben jelentkezzenek az intézet Ferenc József-út 22. szám alatti helyiségében. Tandíj egész időnyre 9 pengő és kb. május 1-ig tart. Debreceni Kereskedő Társulat.

Egyévi börtön az 1200 pengős lopás miatt

Jónás János és Palincsák László italozni tértek be a Dégenfeld-téren az egyik vendéglőbe Tóth József gazdálkodóval. Italozás közben a gazdálkodó zsebéből kiesett a notesz, melyben 1200 pengő volt. Palincsák felvette a pénzt, megosztozott Jónással és magára hagyták a gazdálkodót.

A bíróság most tartotta meg a tárgyalást a két tolvaj ügyében. Palincsákot egyévi börtönre ítélték el, társát öthónapi fogházra.

— **Ez évben 280.000 finn ifjú vett részt** önkéntes munkaszolgálatban. Munkájuk értékét 356 millió finn márkára becsülik.

— **Medvetestű, zergeszerű emlőst** fedezett fel Schaffer német Tibet-kutató a tibeti fennsíkon.

— **Amerikában tíz héten belül** a harmadik hadikölcsönt bocsátották ki, mely 14 milliárd dollárról szól.

— **Budapesten a Várba vezető hegyivasút egyik kocsija alatt szundikáló rókákat találtak.** Kipiszkálták onnan, az egyik a drótkötélpálya aknájába ugrott, ezt később agyonlőtték, a másik róka elmenekült. A vadászzsákmány 500 pengőt ér.

— **Sztalin Hull amerikai külügyminiszter előtt kijelentette,** hogy az Egyesült Államok összes veszteségei Moszkva egyetlen napi veszteségének felel meg.

— **Karácsonyi ajándékokat kaptak a főváros hősi halott alkalmazottainak árvái.** Harmincöt kis árva egyenként 200 pengős adományban részesült.

— **Ambrózi József 34 éves gázgyári tisztviselő Budapesten agyonlőtte magát.** Tettét valószínűleg családi viszály miatt követte el.

— **Megmérgezte három férjét és két gyermekét** Mecklenburg tartományban Güstrowban Möller Helén 37 éves asszony, ki öt gyilkosságot és öt gyilkossági kísérletet követett el méreggel. 1937 óta ötször ment férjhez, első három férjét megmérgezte, mert rosszul bántak vele, két gyermekét pedig, mert félt, hogy öröklik apjuk ivási szenvedélyét. Saját nővérét és annak fiát, jelenlegi férjét is meg akarta mérgezni.

— **A hosszú élet, illetőleg az erre való hajlam öröklődik?** A német öröklődési statisztikák arra az eredményre vezettek, hogy a nagyon hosszú életű emberek ősei rendesen maguk is hosszú életűek voltak. Azt, hogy az öröklésnek ezen a téren lényeges szerepe van, mutatja az a megfigyelés is, hogy a vizsgálat alá vont hosszú életű emberek életmódja nagyon különböző volt. Voltak közöttük szellemi és testi munkások, városi és falusi emberek, rövid és hosszú alvók, egyesek dohányoztak közülük, mások az ivókat sem ítélték el teljesen és csak egy közös vonásuk volt: legnagyobbrészt nyugodt emberek voltak. Tehát lassan járj, tovább érsz — az életkorban is!

— **A német főzeléktermelési kísérletiintézet** a paprika és paradicsom keresztezéséből gyümölcspaprika új gyümölcsöt tenyésztett ki ? Íze részben a paradicsoméra, részben a barackra emlékeztet, a paprikával azonban már sem szagban, sem ízben nem mutat hasonlóságot. A mély piros színű, húsos és leves gyümölcs, mely kitűnően alkalmas nyers állapotban való fogyasztásra, elsősorban nagy cukor-, C-vitamin és karotintartalmával tűnik ki. Élettani értéke messze felülmúlja az eddig legegészségesebbnek tartott narancsot és citromot is. Termelésére legalkalmasabb az erősen humuszos talaj és körülbelül ugyanazt a kezelést kívánja meg, mint a paradicsom.

Gyászrovat

Béres József ny. csendőrtörzsőrmester 54 éves korában Budakeszin meghalt. Temetése csütörtökön félnégy órakor lesz a debreceni köztemető díszravatalozójából. Lakás: Gyöngyvirág-utca 18. Gebauer cég rendezi.

Pleyer Antal gépész temetése szerdán három órakor lesz a köztemető 3. teremből. Gebauer cég rendezi.

Özv. Veress Józsefné Bereczky Emília, nyug. MÁV altiszt özvegye 77 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó teréből. Lakás: Kisfaludy-utca 16. Dankó temetkezés.

Zádoczky Antal III. piarista kereskedelmi iskolai tanuló 18 éves korában váratlanul elhalt. Temetése november 25-én, csütörtökön délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó teréből a görögkatolikus egyház szertartása szerint.

A közönség szava

Víz van mindenütt, csak a Varga-kerti kútban nincs

A Varga kertben levő Herceg utca 19. számú ház előtti fúrott kút egész nyáron át olyan vízszegény volt és ma is hasonlóan nehezen szolgáltatja a vizet, hogy neha negyedóráig kell a felgyülekezett embereknek a kút mellett edényeikkel várakozniok míg azt vízzel megtölthetik. Nem tudjuk, hogy a szivattyú-e a hibás vagy a kút vízszegénysége, csak annyi tény, hogy a vizet csak csurgásszerűen adja s a vízellátás így az egész nyáron át nagy nehézségbe ütközött. Nagyon kívánatos lenne, ha szakértőkkel megvizsgáltatná a város illetékes ügyosztálya s aztán segítene ezen a nehézkességen, mert nem csupán maga a vízellátás megy nagyon nehézkesen, hanem egy esetleges tűz esetén ez a kút teljesen használhatatlan lenne és teljes vízhiánnyal kellene küzdenünk.

Nem tudjuk hol van a hiba, a kútban-e vagy a szivattyúban, csak annyi tény, hogy most az ősz idő beálltával mindenütt van víz, az udvarunkon, kertjeinkben, az utcánkon bőven, csak a kútban nincs. Kérjük, hogy ennek az utcarésznek zavartalan vízszolgáltatása biztosítva legyen.

Több vargakerti lakos.

Életveszélyes tolongás a pályaudvari kijáratnál

Egy olyan anomáliát akarok szóvátenni, amin könnyen lehetne segíteni. A vasúti pályaudvar kijárati ajtajánál csaknem minden vonat beérkezésénél életveszélyes tolongás keletkezik. Ennek oka pedig az, hogy nem nyitják ki a kijárati ajtó két szárnyát, hanem csak az egyiket, nyilván azért, hogy a jegyeket a kapus kényelmesebben elszedhesse. Mellékesen mondva, nincs sok értelme ennek a szokásnak, hiszen olyan szigorú ellenőrzés úgysem hajtható végre. (Aki bemondja, hogy bérletes, akár az, akár nem, vagy azt mondja, hogy tovább utazik, akadálytalanul tovább mehet anélkül, hogy jegyét felmutatná.) Különösen elsötétítés idején csak az utas kellemetlenségeit növeli ez a jegyelszedési rendszer. Node, ha fennáll, legalább olyan módon kell végrehajtani, hogy mentől símábban bonyolódjék le a dolog. De mert a kijárati ajtónak csak a felét nyitják ki, emiatt úgy összezsúfolódnak az ajtó előtt az utasok, hogy az már valóban életveszélyes. Megtörtént, hogy gyermekeket tiportak el a tolongók, aszszonyok jajgatnak és hasonló jelenetek fordulnak elő. Kérjük a pályaudvari főnökséget, rendelje el a kijárati ajtó teljes kinyitását, hogy az érkező utasok símán és minden zavar nélkül kijuthassanak a pályaudvarról.

Egy szemlélő.

Uj könyvek

Gaskó-Vitéz Nagy: FINN MAGYAR KAPCSOLAT. A Magyar-Finn Társaság kiadásában megjelent vaskos kötet az első komoly összefoglaló munka Károlyi István: »A magyarság és a rokonnépek« c. nagy úttörő alkotása óta, mely a magyar és finn nép művelődési és társadalmi kapcsolatainak történetét adja. A mű első részében Gaskó Dezső dr a két nép társadalmi kapcsolatainak történetét foglalja össze s ennek kapcsán érdekes fejezetben tárgyalja a finnországi magyar önkéntes önálló zászlóalj történetét. A kiadvány második részében vitéz Nagy Iván a finn lelkiségről, mint nemzetfenntartó tényezőről emlékezik meg s felsorolja művelődésügyi kapcsolatainak értékes adatait. Értékes, hézagpótló könyv ez, mely minden magyar embert érdekel.

•

Juhász Lajos: TATAROK. A Nemzeti Könyvtár sorozatában megjelent könyv jó stilusérzékkel, drámai feszültséggel, nagy történelmi felkészültséggel állítja az olvasó elé a Sajó-parti katasztrófa történetét, mesterien rávilantva a történelmi tragédia hátterére: az egységhiányára az idegen érdekek befolyására és érvényesülésére. — Ugyanakkor azonban rámutat arra is, hogyan találta meg a magyarság önmagát és hogyan bontakozott ki a pusztulásból új honalapítás.

KÖZGAZDASÁG

Az összefogás hazájában, ahol hitelszövetkezet lett a cigarettafüstből

Az erdélyi havasok üde lehelletében, józan hűvösségében, mintha egy árnyalattal minden világosabban látszana. Talán ez az oka, hogy a székely hegyek vidékén kevesebb a cifra utópia, a nagy hírveréssel festett délibáb, a fantazmagóriák helyét itt kemény realitások foglalják el. A tervek nem csillognak, egyszerű gondolatmagból sarjadnak, de éppen ezért életképesek, tettekké növekednek. Ezen a vidéken nem „gründolnak" 24 órás életű vállalkozásokat, de az egyszer kimondott szónak súlya van, mögötte nagy akarások feszülnek.

Aztán még valami hozzájárul ezeknek a terveknek sikeréhez. Valami, ami talán a legfontosabb: az összetartás, a szövetkezés, az erők összefogása. Az erdélyi ember soha nem élt könnyű életet. Olyan az életpályája is, mint a hegyi útjaik: keményen meg kell küzdeni, amíg feljut valaki az oromra, addig vér serkedhet a lábból, bele zihál a tüdő, nagyokat ver a szív. Ilyen életútakon kapaszkodónak jól esik megfogni a testvérkezet, érezni, hogyha többen összefognak, könnyebbé válik a meredek út is. Ezért a szövetkezés hazája Erdély és ez az oka, hogy összefogással egyszerű emberek nagyszerű terveket tudnak megvalósítani.

A fentiek illusztrálására szinte példaként kívánkozik az a történet, hogyan alakult meg Komolló községben a „Berbécsek bankja", hogyan valósították meg a birkások, juhászok, pásztoremberek úgyszólván semmiből hitelszövetkezetüket.

Vasárnap délután a komollói berbécs legények borozgatás, cigarettázás közben beszélgettek. Panaszolták mindennapi kis és nagy bajaikat. Rozoga a házam — panaszkodott egyik. — Uj istálló kellene — sóhajtotta a másik. — A zsindely tönkre ment a tetőn, cserépre lenne szükség — tódította a harmadik. Aztán néztek egymásra tanácstalanul. Pénz nem volt. Ez még a kisebbségi évek idején történt, a román bank pedig székely embernek nem igen adott kölcsönt még jó fedezetre sem, de még legtöbb esetben a megkívánt megfelelő fedezet is hiányzott.

Az egyik székely legény, ahogy nézte a beszélgetés közben gomolygó kékes cigarettafüstöt, felvetette, hogy abba kellene hagyni a dohányzást és amit megtakarítanak ezen, közös kasszába tennék, rövid idő alatt lenne miből kölcsönt venni, ha valamelyikük megszorul.

A gondolatot egy percig megfontolt hallgatás, majd nagy lelkesedés követte. Még abban az ültőhelyükben megalakult a „berbécsek bankja". Mire feláltak, a legények töviről hegyére mindent kiterveztek. Fejükben volt az egész „alapszabály". Állt pedig ez abból, hogy kimondják: 1. Mindazok, akik a dohányzásról lemondanak, azt fizetik be, amennyi cigarettát azelőtt elszívtak. 2. Aki nem is dohányzott egyáltalán, befizeti azt az összeget, amit dohányzásra költött volna. 3. Aki pedig nem tud lemondani a dohányzásról, az ugyanannyi összeget köteles befizetni a közös kasszába, amennyit az elszívott dohányra költ. Igy aztán az alapszabályok értelmében senki nem maradhatott ki a „berbécsek bankja" alapításából. Nyomban megválasztották a „tisztikart" is: a „pénztárost, könyvelőt, a bank vezetőjét, az igazgatóságot" aztán megkezdték a munkát. Hamarosan szép összeg gyűlt össze, minden lakosa a falunak örömmel csatlakozott a tervhez. Szabályos könyvelést vezettek, kölcsönöket folyósítottak, kamatokat szedtek. A kölcsönök nyomán a rossz zsindely tetejű házakra cseréptetők kerültek, a rozoga istállók téglafalat kaptak, telekvásárlásra is folyósítottak kölcsönt, egyszóval meglátszott hamarosan a falu képén a „berbécsek bankjának" működése. Az erdélyi hitelszövetkezeti központ, a Szövetség is szeretettel figyelte működésüket, s mikor úgy érezték, hogy az új vállalkozás megérett arra, hogy komoly hitelszövetkezetté alakuljon át, akkor kiküldte tanácsadóját, aki közölte, hogy törvényes alapra kell helyezkedniük, rendes alapszabállyal bíró szövetkezetet kell alapítaniok, s ezzel kapcsolatban 50.000 leit letenniük. A „berbécsek bankja" „igazgatója" erre szó nélkül elővette zsebéből csekkfüzetét és 50.000 leiről kiállított egy csekket.

Azóta a „berbécsek bankja" komoly alappal bíró hitelszövetkezet Komolló községben és változatlanul betölti hivatását, segítségére van a lakosságnak a házépítésnél földvásárlásnál, tatarozásnál. Az összefogás szinte semmiből teremtette elő ezt a vállalkozást, mely azóta a község jólétének alapja lett.

•

A székely józanság és összefogás még az ősi tradiciókat is letudja rombolni, ha érzi, hogy azok károsak, betegesek.

Van egy híres székely mondás: „nyomorultul élünk, de szeretünk szépen meghalni". Ez a mondás egy keservesen nehéz problémáját, káros szokását takarta a székelységnek. Ott a hegyek között, nehéz talajviszonyok, rossz úthálózatok, mostoha viszonyok között bizony sokszor keservesen nehéz, „nyomorult" a székely élete. Talán ezt az átkinlódott életet akarták kiegyenlíteni egy szép temetéssel a hozzátartozók, mert ha akárhonnan kerítették is elő a pénzt, nagy és díszes temetést rendeztek halottaiknak. Ha pénz nem volt az elhunyt családjának, eladta a jószágot, ha kellett a földet, házat, de megadta a minél nagyobb temetést. Azoknak a falvaknak lakói, akik ennek a tradiciónak áldozatai voltak, lassan teljesen elszegényedtek, a föld kisikiott alóluk, a temetésekre felvett kölcsön után nem tudták fizetni a kamatot, megperdült a dob az ingatlan felett. Amit az élő élet keservesen, hosszú évek munkájával megszerzett: elvitte a halál. Amit két kezük szorgalmas munkájával kicsikartak a sovány földből, visszaadták azt a földnek, mert a szép temetés ősi szokás volt ezekben a falvakban.

Feketeügypatak lakossága megoldotta ezt a szomorú és káros székely szokást. Bevezették a legegyszerűbb temetést, ahol pedig egészen szegények voltak a halott hozzátartozói, ott kaláka-alapon rakták össze a temetési költséget. Példájuk nyomán egész Székelyföldön elterjedt ez az egyszerű temetkezési szokás.

A székely összefogás és józanság évszázados hagyományok kapuit is ledöntötte, ha a haladó élet egészséges újítása úgy kívánta.

Ujabban kijelölt és időközben megszünt debreceni kereskedők pótnevjegyzéke

Értesítem az érdekelteket, hogy az Országos Központok által újabban kijelölt, valamint az időközben megszünt debreceni kereskedők pótnevjegyzéke a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. — Ezúton is figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a beszolgáltatási pontozásba csak a kijelölt kereskedőknek vételijegy ellenében eladott termények számíthatók be.

Polgármester.

Debreceni állatvásár

A debreceni állatvásárra felhajtottak sertésből 146, eladtak 103 darabot. Juhból felhajtás 53, eladás 25 darab, szarvasmarhából 517 eladás 293 darab volt. Lovat felhajtottak 284, eladtak 137 darabot.

Választott malac páronként 125—180 P, hasas koca 500—780 pengő, juh páronként 180—250 P.

Vágó ló 200—540, sülány igás 370—680, közepes 700—1550, jó igás ló 1600—3000 P.

Szarvasmarha: vágó ökör I. r. 220, II. r. 200, III. r. 180, csontolni való 150, bika I. rendű 215, II. rendű 195, III. r. 175, csontolni való 145, tehén I. rendű 210, II r. 190, III. r. 170, csontolni való 150 fillér, 6 százalék engedmény. Vágó borjú I. rendű 240, II. r 210, tinó, ökör 270—345 fillér élősúly kg-ként. Fejős tehén darabonként 1000—3800 pengő.

Irányzat lanyha.

Hirdetmény

Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr 85.000—1938. F. M. sz. rendelete folytán úgy a **város belső, mind külső területén levő összes, de legalább 100 négyszögöl szőlő, vagy 7 darab gyümölcsfának megfelelő 100 négyszögöl gyümölcsös területű ingatlan a hegyközség megalakítása céljából összeirandó.**

Felhívom tehát mindazokat, akik Debrecen sz. kir. város területén legalább 100 négyszögölet kitevő szőlővel, vagy legalább 7 (hét) drb gyümölcsfával beültetett 100 négyszögölnek megfelelő gyümölcsös ingatlannal bírnak, vagy ilyen területű ingatlant bérelnek, összeírásuk és hegyközségi lajstromba foglalásuk céljából f. évi **november hó 19-től november 26-ig tartó nyolc nap alatt** reggel 8 órától délután 13 óráig naponként az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u 20) földszint 46-os számú hivatalos helyiségben jelenjenek meg.

A jelentkezés alkalmával közlendő: a tulajdonos személyi adatain kívül az ingatlan fekvésének helye, helyrajzi száma, területe (nagysága), milyen szőlővel (csemege, borszőlő, hazai, oltvány direkttermő), milyen gyümölcs, ebből is: mennyi területen van csak almával és mennyi terület vegyes gyümölcsfával beültetve. Tájékoztatóul szolgálhat, hogy egy hold szőlő 4500 tő szőlőnek, 100 darab fa egy kat. holdnak, 7 drb fa 100 négyszögölnek számítandó.

Nyomatékosan figyelmeztetem azokat az érdekelteket, akik a jelen hirdetményben foglaltak alapján bejelentésre kötelezettek, hogy jelentkezési kötelezettségüknek, az adatok szolgáltatásának annál is inkább tegyenek eleget, mert aki szóban lévő ingatlanát nem jelenti be a megszabott időn belül, vagy, aki tudva rosszhiszeműleg a valóságos helyzetnek részben, vagy egészben meg nem felelő adatokat jelent be a hatóságoknak: a 85.000—1938. F. M. sz. rendelet 114. paragrafusa alapján — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő. Polgármester.

Hirdetmény

a juhok és birkák téli legeltetési díjának újabb megállapítása tárgyában

Értesítem a juhtartó gazdaközönséget, hogy a legeltetési díjat az 1943. évi november hó 8-tól 1944. évi február hó 15-ig terjedő téli legeltetési időszakra, a 44211—1943. II. sz. határozat módosításával azokra a juhokra és birkákra, valamint ezek idei báránvaira vonatkozólag, amelyek a nyár folyamán a Hortobágyon legeltek, darabonként 1 pengőben, azokra a juhokra birkákra és idei bárnyaikra, amelyeket most hajtanak a Hortobágyra, darabonként 3 pengőben állapítottam meg.

Hajtócédula a 44211—1943. II sz. hirdetményben közölt feltételek mellett a számvevőségen (városháza I. em. 11. sz. szoba) váltható. *Polgármester.*

A Debreceni Ügyvédi Kamarától. 1127—1943. szám.

MEGHIVÓ.

A Debreceni Ügyvédi Kamarának Debrecenben **1943 évi december hó 15. napján, délután félöt** órakor a Kamara hivatalos helyiségében (Ferenc József út 28 B. II. emelet) tartandó

rendkivüli közgyülésére,

melyre a Kamarának az Ürt. 39. és 112 paragrafusai értelmében részvételre jogosult tagjait ezennel meghívom.

Tárgysorozat:

1. A Kamara 1944 évi költségelőirányzatának megállapítása.
2. Az 1944 évi tagdíjak kivetésére bizottság megalakítása.
3. Az 1944 évi általános kereseti adóalap megállapítására bizottságok megalakítása.
4. Az 1944 évi forgalmi adó kivetésére bizottságok megalakítása.
5. A Kamara választmányának előterjesztése a berettyóujfalui és a derecskei m. kir. adóhivatalok területére alakítandó adófelszólamlási bizottságba tagok kijelölése iránt.

6. 7. 8. 9. A Kamara választmányának előterjesztése a Debrecenben működő I. és II. számú adófelszólamlási bizottságba, a balmazujvárosi, a hajdúböszörményi és a hajdúszoboszlói adófelszólamlási bizottságokba tagok és póttagok kijelölése iránt.

10. Hivatalos előterjesztés a Kamara ügyrendje 98. 99 és 100 paragrafusainak módosítása iránt.

11. A Kamara választmányának előterjesztése a 3640—1943 M. E számú rendelet 5 paragrafusában foglalt illetmény pótlékokra vonatkozó rendelkezések végrehajtása tárgyában.

12. A Kamara választmányának jelentése az ügyrendben megállapított egyéb díjak felemeléséről.

13. 14. 15. 16. Dr Kristóf Gyula ügyvéd, özv. Oláh Imréné, özv. dr Scher Lászlóné, özv. dr Faragó Béláné kérelme kamarai tagdíj és nyugdíjintézeti járulék törlése iránt.

17. Bánhidi Sándor volt kamarai irodasegédtiszt panasza a 969—1943 számú határozat ellen.

18. Esetleges indítványok. Ezek tekintetében a kamarai ügyrend 43 és 44. paragrafusai az irányadók.

Kelt a Debreceni Ügyvédi Kamaránál 1943 évi november hó 22 napján.

Dr Nagy Béla sk., a Kamara elnöke. A kiadmány hiteléül: **Réthy István** igazgató.

SPORT

Kolozsvárott a bajnokság második helyezettjével játszik vasárnap a DVSC

A DVSC a DiMAVAG felett aratott nagy győzelem után vasárnap ismét hatalmas feladat előtt áll. Kolozsvárott, a KAC csapatával, a bajnoki táblázat második helyezettjével kerül össze. A kolozsvári csapat nagy nevek nélkül is kitűnő együttes, Opata edző pompásan fogta össze a játékosokat, akiknek komoly játékerejére a legjellemzőbb, hogy Csepelről is haza tudták vinni az egyik pontot. — Otthon pedig a kolozsvári oroszlánbarlangban, a fanatikus közönség biztatása mellett megsokszorozódik a kolozsvári csapat teljesítménye.

A debreceni csapat tehát nagy feladat előtt áll. Viszont a bajnoki táblázat alsó csoportjában olyan nagy a tömörülés, hogy minden megszerzett pontnak óriási jelentősége van a kétszeresen értékes az idegenből elhozott pont. A debreceni támadósor nagyot javult, viszont a védelem játékán Csokait kivéve bizonyos visszaesés jelei mutatkoznak. Idegenben lejátszásra kerülő mérkőzésen ésszerűnek tartanánk, ha Mestert kissé visszahúznák második középfedezetnek, úgy mint a Gamma II félidejében. Ezáltal jelentékenyen megerősödne a fedezetsor és Mester labdáival a négy csatár is meglőhetné góljait. A NAC is ezzel a taktikával játszik idegenben, ahol Lorántt a kullancs, Juhász a támadó középfedezet és ennek köszönhette Salgótarjánban, valamint Szegeden elért győzelmét.

A DVSC tegnap erőnléti edzést tartott Móré edző vezetésével, holnap pedig ketkapus edzéssel készül a kolozsvári mérkőzésre. A csapat változatlan összeállításban utazik el szombaton reggel Kolozsvárra, senki nem sérült meg a DiMAVAG mérkőzésen.

Kékesi játékvezető vezeti a DVSC—Kolozsvár mérkőzést. — Egyik partjelző Kuti, Budapestről nyer kiküldést, míg a másik kolozsvári lesz.

Debreceni játékvezetők ismét szóhoz jutnak vasárnap. Farkas Iván vezeti a DiMAVAG—Ujvidék mérkőzést Diósgyőrött. — Thomas Henrik dr, aki kitűnően vezette a vasárnapi Nagyvárad—Gamma rangadót, most Pápán a PPSC—FSC NB II. mérkőzést vezeti. Kőrössy Antal, aki Békéscsabán nagy sikert aratott kifogástalan játékvezetésével most a nagyfontosságú Zenta—Z. Danuvia NB II. bajnoki mérkőzést vezeti.

Egész sereg volt Bocskay-játékos játszott vasárnap NB mérkőzéseken. Nádas a Vasasban volt jobbhátvéd a Vasas—Elektromos mérkőzésen, Harai a Gammában a támadósor egyik legjobbja volt a NAC—Gamma mérkőzésen. A Zenta csapatában Markos Imre játszott jobbszélsőt és ellenállhatatlan lendülete még most is nagy sikert aratott. A Rusjban Berecz és Pocsai játszott az egykori Bocskayból.

A magyar katonaválogatott ma játszik a német katonaválogatottal Budapesten. A magyar csapat előre láthatólag Szekeres, Rudas, Balogh II. — Taganyi, Balogh BSzKRT, Szephegyi — Kovacs II., Tánczos, Deák, Kiss Lukacs összeállításban fog játszani. Kár, hogy a vidéket ismét mellőzték, mert bizony vidékről is lehetett volna néhány kitűnő katonajátékost beállítani.

Az NB II. két csoportjában befejeztek az őszi bajnokságot. Az északi csoportban 4 pont előnnyel az Ungvári AC lett bajnok, míg a keleti csoport őszi bajnokságát a Szentlőrinci AC nyerte, második egy ponttal lemaradva a Marosvásárhelyi SE és a két ponttal kevesebbet szerzett Nagybanyai SE csak negyedik lett. Délen Szeged vezet három ponttal a Szabadkai VAK előtt, nyugaton az ETO egy ponttal a Soproni VSE és Kaposvári RAC előtt.

Megbüntették a DVSC-t és Szolnokot 50—50 pengő pénzbüntetésre, mert a jelenlevő ellenőr jelentése szerint a megengedettnél több személy tartózkodott a játéktéren belül.

Szilágyi és Laborc volt a hét góllövő hőse, mert mindketten 3—3 gólt lőttek. Igaz, hogy eddig egyikük sem lőtt bajnoki mérkőzésen gólt. A góllövő listán 17 góllal vezet Egressi, utána 15 góllal Zsengellér, 8 góllal Mike és Sárosi Béla következik. Az NB II.-ben a szentlőrinci gólzsákot, Deákot megelőzte a marosvásárhelyi Imcze II. Incze II. 24 góllal első. Deák 22 góllal második. Ha a DVSC vezetősége tavaszra összekovácsolt akar szerezni, ajánljuk ismételten figyelmébe Incze II-őt, aki nagyobb áldozatot is megér. Pontosan két évvel ezelőtt ajánlottuk elő szőr.

Tarányi csak azért nem lett második, mert indult a vonata. Magyarország 1943. évi egyéni bajnokságán görög-római középsúlyban Gedeon sérülten is harmadik lett, Gedeon Bóbis MAC ellen fel is adta sérülése miatt. A görög-római nehézsúlyban Tarányi szépen harcolt és Rihetzkyvel szemben lepontozták. Kósa (Testvériség) ellen kellett volna a döntőben a második helyért küzdenie, de Tarányi nem mérkőzött, mert indult a vonata. Igy harmadik lett. Vasárnap kerül sor a légy, könnyű, közép- és nehézsúlyban szabadfogású és pehely, váltó és félnehézsúlyban görög-római szabályok szerint a bajnokságra. A DVSC birkozó gárdája teljes számban indul a vasárnapi versenyen.

Állami gimnázium V. osztály—Élelmezők és I. zlj. vegyes 2:2. Barátságos edzőmérkőzés. Az állami gimnázisták góljait Bökönyi és Réthy szerezték.

Ma játszák le a Tiszthelyettesi Kupa keddről elmaradt mérkőzéseit a DTE pályán, negyed 1, illetőleg negyed 3 órai kezdettel.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

GALOCSY legrégibb magán-nyomozó megfigyelései, nyomozásai, diszkrétek, eredményesek. Zöldfa u. 3. sz. Telefon: 28-72.
54—1576 12. 3

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz, Horántffy u. 19.
54—240 11. 30.

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78.
54—799 2 9.

LEVELEZÉS (51)

LEVELEZNÉK csínos s anyagilag független hölggyel, 28 évesig. Nősülésem esetében. „Köztisztviselő" jeligére.
51—111

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

Ujság-kézbesítőket
(férfiakat, nőket)
azonnal felvesz a
Kiadóhivatal.
Jó fizetés, nyugdíj.

NAPSZÁMOSOKAT állandó munkára felveszek. Csapó u. 33. cserép kályhaüzlet. 2—115

MUNKASFIU és tanuló leány, heti 16 pengő kezdőfizetéssel felvétetik — Piac u. 38. nyomda.
2—89

HÁZMESTERI ÁLLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTERNEK tisztességes, jóravaló, s magános házaspárt keresek, vízvezetékszerelő s kőművesmunkában jártast. Népház, védőnői iroda. 29—82

IPARI FÉRFI (33)

PÉKSEGÉDET, fiatalt felveszek, Peskó sütöde, Temető u. 22. 33—113

MAGYAR és német szabósegédek, állandó munkára felvétetnek, Oboczki, Baranyi u. 12
33—110

FODRÁSZ segédet felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. 34—97

TANULÓ FIÚ (64)

ÉPÜLET lakatos tanuló fizetéssel felvétetik, Erdélyi László, Nyil u 65.
64—80

KIFUTÓ FIÚ (49)

ÜGYES kifutót azonnal felveszek, Kozma sütöde, Munkás u. 43. 49—16

KIFUTÓ azonnalra felvétetik. Ugyanott egy mindenes bentlakó is. — Csemete u. 20. 49—84

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

MEGBIZHATÓ ügyes leányt azonnali belépésre felveszek, Kossuth u 28. laboratórium.
4—119

FIATAL gyermekszerető házvezetőnő, elvált, vagy özvegy asszony felvétetik állandóra, Piac u. 49. nyomda. 4—114

GYEREKEK mellé, jó családból való leány és bentlakó mindenes felvétetik, Kardos u. 1.
4—124

BONTÓ és kézilányok állandó munkára felvétetnek Oboczki, Baranyi u. 12. 4—109

MUNKÁSNŐKET állandó foglalkoztatásra felveszek, Schvarcz József kir. herceg u. 35.
4—107

KERESKEDELMI NŐ (50)

KISZOLGÁLÓ leány, vagy asszony, kinek van déglői, szállodai üzletben jártassága van, azonnal felvétetik. Halász vendéglőben. 50—102

KISZOLGÁLÓ leányt, segédlányt felveszek, — Szentesi rövidárú nagykereskedő. Simonffy u. 2. sz. 50—98

IPARI NŐ (35)

ÜGYES varrólányokat angol munkához felveszek, Molnár, Szent Anna u 8. 35—118

GYAKORLOTT kézilány felvétetik, Grünfel, Piac u. 58. 35—1287

TANULÓLEÁNY (63)

EGY ügyes tanulólányt felveszek. Sarkady, Széchenyi u. 2. 63—680

KIFUTÓ LEÁNY (47)

EGY kifutóleány fizetéssel azonnal felvétetik — Széchenyi u. 8. virágüzlet. 47—125

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

KISLÁNYT keresek két kisgyermek mellé, délelőttre, bejárónak, ki a házimunkák végzésében is segít. Cím: Poroszlay út 26. számnál balra, Pápay József u. 12. szám. vv. 8—46

BEJÁRÓNŐ (8)

EGY bejárónő felvétetik december 1-ére. Tóth Árpád u. 5 8—101

MEGBIZHATÓ bejárónőt felvesz Román, Hunyadi u. 24. szám, földszint. 8—1296

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

SZOPTATÓS dadának elmennék gyermekkel, Burján Lajosné, Thaly Kálmán u. 12. pince.
3—112

ÉJSZAKAI ápolást vállalok 20 éves gyakorlattal. Cím a kiadóban.
3—83

ÜZLETI AJÁNLAT 67

ÉRTÉKES vasznaidoselejtemeiből takarékosan szabjuk, varrjuk, mindenféle agynemúit, tehernemúit, függönyeit. Megrendelőink anyagjait külön bebiztosítottuk. „Favorit" Csapó u 24 sz. 67—573 12. 31

SZÖRME bundákat javítok alakítok, festek, veszek, eladok Kővary szücsmester, püspöki palota 1. 31.
67—593 11. 31

HASZNÁLT órákat veszek javítok, eladok. — Schiffmann, Vendeg u 7. sz. kisállomásnál.
67—1792 1 3

SÍRKÖVEK műköből és termesköből, mészalak gyümölcsösök részére és pirossalak kerti utakra kaphato a Debreceni Mukogyarnal. Fürdo u 2 sz. 67—297 vv

BUNDÁJÁT most készíttesse, alakíttassa Katona Vilmos szücsmesternél Simonffy u 2 sz. telefon: 12-32.
67—157 12 12

LEGOLCSOBBAN test tisztít Weisz Kelmefesto Arany Janos u. 29 sz kerestepület. 1900 vv.

UJJÁ varázsolom kabátját kosztümjét, gyönyörű kivitelben „Flúd" divatszalon Rákóczi u 11
67 1282 12 1

KÖLCSÖNZÖK, veszek porszívót gramofont, lemezeket, ajánlok villany zseblámpát, dinamófejet, kerékpár, rádió alkatrészeket. Soltész Kálvin-tér 2. Telefon: 12-59. sz.
67—1796 1 31

ÖNKÉNTES árak! — Egyenruha készítést vállalok, Tegdes, Kálvin-tér 19 sz. 67—1996 11. 26

ZSIRBEZSOLGÁLTATÁS, gazdakönyveseknek is. Sertésvágást, pácolást, füstölést, egy helyen, felelősséggel vállalom, Simonffy u. 2 sz. Pával Ferenc hentes és mészáros. 67—1962

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpacca készletekért, — jobb márkáju festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota
66—1991 1. 21.

TOLLAT legmagasabb napi áron vesz „Hangya" tollgyüjtő telep, József kir. herceg u. 71
66—532

ÉLELMISZER, ITAL (18)

JONATHAN, batul, londonpepin alma kaphato termelőnél, mázsa tételben is. Ungvár u. 4. sz., pavillonlaktanya mellett. 18—388 12 6

ELADÓ sütőtök mázsája 35.— pengő, kis tételben 40 fillér. Cegléd u 16. sz. 18—115

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat magas áron veszek Ékszer javítás, Polák aranymüves Hatvan u. 2. szám
19—572 11. 29

ARANYAT, ezüstöt, — brilliánsat, ékszert, napi árban veszek Szelecsényi Sas u. 2. szam
19—495 11. 27

ARANYAT, ezüstneműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56.
19—593 2. 18

TÁRS (61)

PÉNZES társat keresek nagyobb összeggel, jövedelemre. Vallás nem számít. Cím a kiadóban.
61—123

HANGSZER (28)

ZONGORA nangolasi munkát, kitűnő képzett seggel vállalok. Vargyas Nap u. 17. vidéken is.
28 624 5 3

A. POKORNY gyármányú fekete 165 cm. hosszú fekete kifogástalan állapotban levő használt zongora eladó. Szendrő,, Batthyány u. 22.
28—1957

BÚTOR (9)

HÁLÓSZOBÁK és konyhaberendezések a legjobb kivitelben állandóan raktáron. Ujfalussynál, Bethlen 56.
9—1449 11. 20

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban.
9—645 11. 29

HÁLÓSZOBÁKAT legolcsóbban bizalommal csak Lőcsei bútorüzletében vásárolhat, Lotvös u. 66. 9—86 11. 30

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk. Piac u. 71 szám, udvarban, Brilliné.
9—1484 1 8.

JÓKARBAN levő két fotelt, asztallal, fürdőszobaberendezést tartállyal keresek. Cím a kiadóban. 9—10

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wert heimkasszát és üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. sz 9—737 12. 15.

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ (6)

NAGYFORGALMU, jogfolytonos kocsma, belvárosban lakással átadó délután 2 órától. Hüvelyes u. 11. Pesti.
6—120

JÓFORGALMU füszerüzlet, családi okokból sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 6—122

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BUTOROZOTT rendes kis szoba, állásban levő nő részére kiadó. József kir. herceg u 7.
10—1285

KAPUALATTI bútorozott szobát keres vidéki földbirtokos, természetben fizetek. Ajánlatok „Földbirtokos" jeligére a kiadóba. 10—95

EGY központifűtéses bútorozott szoba kiadó. — Cím a kiadóhivatalban.
9—53

KIADÓ LAKÁS KETTŐ SZOBÁS (44)

MAGÁN udvarban kettőszobás lakás, bútorral átadó. Délután kettőtől. Hüvelyes u. 11. Pesti.
44—121

LAKÁST KERES (52)

KERESEK december hó elsejére kétszobás lakrészt, fürdőszoba, konyhahasználattal, vagy két-háromszobás komfortos főbérleti lakást. Vajna gazdasági felügyelő. Telefon: 29-23.
52—1745 vv.

VEGYES (68)

KÉKRÓKÁT, kanadai nerzet vennék. Címeket: „Kifogástalan" jeligére a kiadóba kérek.
68—90

TELELÉSRE 2 tehenet elvállalok. Érdeklődni lehet: Hatvan u 47. szám, kocsmában. 68—86

CSEREÜZLET (11)

TENGERIÉRT, szénért jó újbort adok. Patay u. 13. sz. 11—42

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKÁGY, keményfából, fényezve 103.20 P, Szabó asztalos bútorüzletében, Csapó u. 33. sz. 27—191 2. 14.

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

BŐRKABÁT igen jó állapotban levő, hosszú férfi eladó. Cím a kiadóban. 69—114

KÉT jókarban levő férfiöltöny és egy rövid szőrmebéléses férfi kabát eladó Simonffy u. 38
69—1289

TŰZHELY KÁLYHA (46)

ELADÓ kétaknás salgótarjáni kályha. Csillag u. 37. 46—81

ELADÓ nagy salgótarjáni négyszögletes samottos jó kályha. Mester u. 13. vendéglő.
46—108

ÉPITKEZESI ANYAGOK (20

CSAPÓ szélfogó, két ajtóval, homályos üvegbetéttel, szép kivitelben eladó. Sas u. 4. Váriné.
20—68

ELADÓ 3 darab használt kétszárnyú ablak tokkal és spalettával. Görbe utca 11.

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

ASZTALI mérleg 10 kilós, jó állapotban súlyokkal eladó. Szepességi u. 21. üzletben. 36—1284

LÓSZŐRMATRÁC háromrészes, megbizásból eladó. Wesselényi u. 2. 2 lépcső 7.
36—103

ANGORASZŐR eladó. Bethlen u. 69.
36—1288

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

GYÜMÖLCSFÁK köszméték, rózsák még kaphatók, Ungvártól Kürtös u. 19. huszárlaktanya mögött.
25—531 11. 30

SZÁZ darab málnató 10 pengőért kapható. Sesztina u. 4. kisállomás mögött. 25—105

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Árusít, becserél, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon 26-19
24—1811 12. 4.

INGATLANCSERE 39

ELCSERÉLEM főútvonalon levő házhelyemet vidéki házzal. Érdeklődni: Böszörményi út 66. sz. 53—7

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ Rothermere u. 43 számú ház. Megbizott Pataky, Péterfia u. 53. sz. 17—74

ELADÓ, újonnan átalakított nagy családi ház. Értekezni: Pozsonyi út 39. sz. 17—94

ELADÓ kétszer négyszobás, összkomfortos villa, 720 négyszögöl területtel eladó. Károly Ferenc József út 23 sz. földszint. 17—92

ELADÓ ÁLLATOK 14

LIBA, nagyfajtájú, tenyésztőknek eladó. Kossuth u. 54. 14—60

ELADÓ egy javított 10 hónapos mangalica sertés, Zsák u. 2 14—104

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
IFJ SZIGETHY GYULA
főszerkesztő h. igazgató.
Kiadja és nyomja:
TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető:
SZIGETHY KÁROLY.